

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/152/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618203513
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1618203513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členov senátu: JUDr. Michaely Královej a Mgr. Aleny Čakváriovej v právnej veci oprávnenej z výživného: A. R., narodenej XX.XX.XXXX, bytom: Š. XXX/XX, O., zast. JUDr. Darina Tomčová, advokátka, so sídlom: Záhradná 58, 900 81 Šenkvice, proti povinnej z výživného: N. R., narodenej XX.XX.XXXX, bytom: D. XXXX/XXA, Z., zast. BG Partners, s.r.o., so sídlom: Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 47 249 561, v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, na odvolanie oprávnenej z výživného a povinnej z výživného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 30.09.2020, č.k. 30Pc/132/2018-267, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Malacky, zo dňa 30.09.2020, č.k. 30Pc/132/2018-267, m e n í tak, že povinná z výživného N.Á. R., narodená XX.XX.XXXX j e p o v i n á prispievať na výživu oprávnenej A. R., narodenej XX.XX.XXXX sumou 200,- eur mesačne od 18.12.2018 do 08.12.2019, sumou 80,- eur mesačne od 09.12.2019 do 06.12.2020, a sumou 170,- eur mesačne od 07.12.2020 do 31.05.2022.

Zročné výživné za obdobie od 18.12.2018 do 31.05.2022 vo výške 2.428,92 eur je povinná z výživného p o v i n á zaplatiť k rukám oprávnenej do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa návrh oprávnenej z a m i e t a .

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 9P/20/2014-65 zo dňa 21.01.2015 v časti výroku o výživnom na oprávnenú.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 30.09.2020, č.k. 30Pc/132/2018-267, rozhodol, že matka N. R., je povinná prispievať na výživu oprávnenej A. R., zvýšeným výživným zo sumy 80 Eur mesačne sumou 150 Eur mesačne počnúc dňom 18.12.2018 do 08.12.2019 a počnúc dňom 09.12.2019 sumou 80 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávnenej. Uložil zároveň matke povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 18.12.2018 do 30.09.2020 vo výške 819,67 Eur k rukám oprávnenej v pravidelných mesačných splátkach vo výške splátky 30 Eur spolu s bežným výživným počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celé plnenie. Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie návrh zamietol. Zároveň rozhodol, že sa mení rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 9P/20/2014-65 zo dňa 21.01.2015 v časti výroku o výživnom na oprávnenú. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.12.2018 sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného naposledy určeného rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/20/2014-65 zo dňa 21.01.2015 počnúc podaním návrhu zo sumy vo výške 80 Eur na sumu 200 Eur mesačne, splatnú vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného nastala podstatná zmena pomerov, keďže začala študovať na strednej škole a je už v štvrtom ročníku Strednej odbornej školy kaderníctva a vizážistky, pričom, plánuje ďalej študovať na Policajnej akadémii. Mala stužkovú slávnosť, ktorá ju stála asi 300 Eur, na ktorú jej matka prispela sumou 100 Eur. S matkou sa niekoľko rokov nestretávala až do 5/2018, keď sa párkrát stretli, k 18. narodeninám ju matka pozvala na večeru a nad rámec výživného dala navrhovateľke sumu 100 Eur. Navrhovateľkin zdravotný stav je dobrý, cvičí, zaujíma sa o prácu s PC, číta a rada chodí do kina. Žije sama s otcom v rodinnom dome. Otec dosahuje príjem okolo 1000 Eur v čistom mesačne. Matka platí navrhovateľke určené výživné pravidelne. Otec zabezpečuje všetky náklady navrhovateľky. Jej matka pracuje a žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom. V dome v Stupave má matka postavený nový salón, kde bude vykonávať pedikúru, na ktorú si spravila kurz. Navrhovateľka počula, že príjem jej matky je cca 1200 Eur, hoci oficiálne nie je zamestnaná. Jej matka každý deň pracuje, chodí často do zahraničia s partnerom, vraj na služobné cesty. Sama navrhovateľke uviedla, že súd jej výživné nezvýši, lebo má len minimálny príjem. Matku oslovila s cieľom uzatvoriť dohodu o zvýšení výživného, najprv nesúhlasila, neskôr navrhla, že jej bude posilať maximálne 150 Eur, ak bude mať. V 8/2018 poslala namiesto sumy 80 Eur sumu 110 Eur. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na vyjadrenie povinnej z výživného sa k návrhu, ktorá žiadala, aby súd návrh na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietol, keďže nie je v možnostiach a schopnostiach povinnej platiť výživné vo výške 200 Eur mesačne. Uviedla, že prispieva oprávnenej na výživu sumou 80 Eur mesačne. Pracuje ako asistentka od roku 2015 a jej mesačný príjem je v priemerne 352 Eur brutto. Do roku 2015 pracovala povinná ako upratovačka. Jej zdravotný stav je dlhodobo nepriaznivý. Navrhovateľke prispela na stužkovú sumou 100 Eur a zaplatila jej vlasy a nechty spolu v sume 75 Eur. Spolu teda prispela na stužkovú slávnosť sumou 175 Eur. Príjem povinnej je veľmi nízky - minimálna mzda (tento nepostačuje ani sa úhradu samotných bežných výdavkov povinnej), finančné prostriedky, ktoré povinná zaplatila oprávnenej si požičala od svojho partnera - pána O. O., s ktorým sa dohodla, že mu tieto bude splácať max. vo výške 10 Eur mesačne. Vzťah povinnej s oprávnenu sa narušil po rozvode manželstva s otcom oprávnenej, kedy povinná mala po istú dobu oprávnenú zverenú do osobnej starostlivosti, avšak neskôr prišlo k rodičovskej dohode medzi rodičmi a oprávnená bola zverená do starostlivosti otca, aj vzhľadom na skutočnosť, že povinná si nevedela zabezpečiť vlastné bývanie (do dnešného dňa nie je vysporiadané BSM a všetok majetok spadajúci do BSM užíva bývalý manžel). Povinná sa snažila postupne kontaktovať s oprávnenu a obnoviť komunikáciu. V máji 2018, keď mala oprávnená narodeniny, povinná s partnerom oprávnenej darovali 100 Eur spolu s darčekom a oprávnenu pozvali na obed. Všetko hradil partner povinnej. Z potvrdenia o výške príjmu otca vyplýva, že priemerná mesačná mzda otca za obdobie 12/2017 - 11/2018 je 1.364,27 Eur. Otec rovnako ako povinná nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Životná úroveň dieťaťa tak pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Povinná má výrazne nižšiu životnú úroveň ako otec, ale aj ako oprávnená. Majetkové pomery otca, ktorý je vlastníkom nehnuteľnosti, kde s oprávnenu žije a jeho priemerný mesačný príjem je vo výške 1.364,27 Eur sú v porovnaní s majetkovými pomermi povinnej výrazne vyššie, keďže príjem povinnej je na úrovni minimálnej mzdy (netto okolo 319 Eur) a nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti. Povinná má partnera nemeckej národnosti, avšak ten na Slovensku nepodniká, nežije tu a ani tu nemá trvalý pobyt a povinná s ním nežije v spoločnej domácnosti. Povinná si spravila kurz pedikúry a má v budúcnosti záujem vykonávať podnikateľskú činnosť aj vzhľadom na zabezpečenie si vyššej životnej úrovne, avšak v súčasnosti (s poukazom na zdravotný stav povinnej) to nie je v jej schopnostiach a možnostiach. Súčasné majetkové pomery povinnej jej zatiaľ neumožňujú otvorenie vlastného kozmetického salónu. Povinná nevlasťní žiaden majetok a po rozvode manželstva sa dostala do ťažkej životnej situácie. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Povinná rozporovala časť nákladov oprávnenej a s ohľadom na príjem povinnej náklady oprávnenej vo výške 506,78 Eur mesačne nepovažuje za nevyhnutne vynaložené a odôvodnené, a to najmä čo sa týka nákladov na oblečenie, keďže u oprávnenej nie je potrebná úplná sezónna obnova šatníka; nákladov na stravu, nákladov na knižky, kultúru a výlety; nákladov na školské potreby/štúdium, nákladov za čistiace a pracie prostriedky a záujmy. Náklady v požadovanej výške nie je v možnostiach a schopnostiach povinnej plniť. Povinná má výrazne nižšie

mesačné náklady, nižšiu životnú úroveň a z minimálnej mzdy si zabezpečuje len bežné potreby. Otec dcéru zabezpečuje výrazne vyššiu životnú úroveň ako má povinná. V schopnostiach a možnostiach povinnej v súčasnosti nie je možné poskytovať oprávnenej takú životnú úroveň, akú jej poskytuje otec. Návrh na zvýšenie výživného oprávnenej vo výške 200 Eur mesačne nie je primeraný a nie je ani v schopnostiach a možnostiach povinnej, vzhľadom na výšku jej príjmu, majetkové pomery a zdravotný stav. Príjem otca je výrazne vyšší v porovnaní s príjmom matky, a teda v otcových schopnostiach a možnostiach je zabezpečovanie výrazne vyššej životnej úrovne oprávnenej, akú jej vie poskytnúť povinná. Okrem toho oprávnená je schopná v určitej miere na úhradu vlastných nákladov brigádnicou činnosťou. V ďalších vyjadreniach povinná doplnila, že bývanie jej poskytuje jej partner v rodinnom dome, ktorého je výlučným vlastníkom, kde má povinná zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania a po dohode so svojim partnerom uhrádza len časť nákladov na bývanie. Na vybudovanie kozmetického salónu si povinná zobrala spotrebiteľský úver vo výške 6000 Eur, ktorý bude splácať po dobu 8 rokov so splátkou 90,04 Eur mesačne. Povinná pracuje ako asistentka 6 hodín denne s tým, že zamestnávateľ berie ohľad na jej zdravotný stav. V lekárskej správe zo dňa 22.10.2019 všeobecný lekár predbežne konštatoval mieru poklesu schopnosti povinnej vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 40 % a povinnú odporučil na komplexnejšie vyšetrenie s tým, že povinná v krátkej dobe predloží súdu žiadosť o invalidný dôchodok. Následne v konaní uviedla, že žiadosť o invalidný dôchodok podľa odporúčania lekárov podá až po stabilizácii jej zdravotného stavu.

3. Súd prvej inštancie sa oboznámil s návrhom, vyjadreniami účastníkov, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/20/2014 a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi založenými v spise, ktorými sú: potvrdenie o návšteve SOŠ, rodný list navrhovateľky, potvrdenie o príjme otca navrhovateľky, rozpis nákladov navrhovateľky, odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni navrhovateľky a povinnej, potvrdenia o príjme povinnej a mzdové listy, ročné zúčtovanie preddavkov na daň povinnej za rok 2018, lekárske správy povinnej, potvrdenie o štúdiu navrhovateľky na vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce v akademickom roku 2019/2020 a v akademickom roku 2020/2021, doklad o úhrade školného, prepúšťacia správa zo dňa 08.02.2019 a 21.05.2018, potvrdenie o dočasnej PN otca navrhovateľky zo dňa 09.09.2019, osvedčenie o evidencii motorového vozidla V. V., výpisy z účtu povinnej, list vlastníctva č. XXX pre k.ú. Z., doklady o nákladoch povinnej na bývanie, čestné vyhlásenie partnera povinnej, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o nároku na nemocenské zo dňa 09.01.2019, poštový poukaz na výplatu nemocenskej dávky, fotografie stavby kozmetického salónu a motorových vozidiel povinnej, potvrdenie Sociálnej poisťovne o práceneschopnosti, odpoveď Sociálnej poisťovne zo dňa 09.06.2020, potvrdenia Sociálnej poisťovne o trvaní práceneschopnosti a o poberaní nemocenského a o nemocených dávkach, preukaz o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti, výučný list povinnej, potvrdenie o úhrade ISIC a školného, potvrdenie o úhrade poplatku za komunálny odpad, návrh podaný na OS Malacky zo dňa 04.06.2014 sestrou navrhovateľky, fotografia povinnej zo sociálnej siete. Navrhovaný dôkaz výsluchom partnera povinnej súd prvej inštancie nevykonal, keďže to nepovažoval za hospodárne a potrebné pre náležité zistenie skutočného stavu. Z rovnakého dôvodu súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné doloženie zdravotnej dokumentácie otca, keď mal schopnosti možnosti a majetkové pomery oboch rodičov dostatočne zistené.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že pri výsluchu navrhovateľka uviedla, že pre štúdium na súkromnej škole sa rozhodla z toho dôvodu, že otec s tým súhlasil, pričom na budúci rok opäť vyskúša prijímací pohovor na policajnú akadémiu. Nemá žiadne úspory, nevlastní nehnuteľnosť ani motorové vozidlo. Matku oslovila ohľadom zvýšenia výživného. Najprv reagovala tak, že ona by od nej a jej sestry mohla žiadať výživné. Neskôr sa navrhovateľke ozvala s tým, že bude ochotná poslať sumu do 150 eur. Od známych, s ktorými je v kontakte a ktorí matku poznajú sa dozvedela, že matka sa chváli tým, aký má život, že chodí po dovolenkách s priateľom a teda, že má vyšší príjem ako uvádza. Pri výsluchu povinná uviedla, že to čo uviedla dcéra je klamstvo. Jej priateľ by bol ochotný prispieť navrhovateľke, avšak zistili, že jej ide len o peniaze. Dcéra ju nechce navštevovať, udáva, že nemá čas. Len keď chcela peniaze ju oslovila mama. Dcéru pozvala na večeru, prispela jej na vlasy a nechty. Všetko to však boli peniaze od priateľa. Keď bola dcéra v nemocnici tiež prispela 10 eur. Dcéra sa vyjadrila, že ju aspoň dobre využije, keď má priateľa. Z uvedeného dôvodu priateľ nechce prispievať na jej výživu. Povinná má oslabený imunitný systém, problémy s tlakom, podstupuje hormonálnu liečbu, má bolesti, je malátna. Pracuje ako asistentka 6 hodín denne. Ide o jednoduché, ľahké veci. Zamestnávateľka berie na ňu ohľad. Má stredoškolské vzdelanie bez maturity. Absolvovala kurz pedikúry. Chce si otvoriť vlastný salón, avšak nemôže to uskutočniť kvôli svojmu zdravotnému stavu. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Na

tunajšom súde prebieha konanie o vyporiadaní BSM, kde sa vyporiadavajú investície do nehnuteľnosti. Je vlastníčka motorového vozidla V. V., XX ročného. Nemá žiadne väčšie úspory. Býva v Stupave v rodinnom dome, kt. je vo výlučnom vlastníctve jej partnera, avšak nežijú v spoločnej domácnosti. On býva v Nemecku a do Stupavy ju chodí navštevovať. V predmetnom rodinnom dome má zriadené vecné bremeno. Náklady na domácnosť si hradí sama. Keď jej to nevychádza, tak jej priateľ vypomôže. Náklady na jej zdravotnú starostlivosť uhrádza jej partner. Povinná uhrádza náklady na plyn a vodu, partner hradí elektrinu. Invalidný dôchodok nepoberá, nechcela oň žiadať, pretože by sa v mladosti za to hanbila. Invalidný dôchodok poberať nechce. Náklady za jej motorové vozidlo hradí jej priateľ. Jej priemerný mesačný príjem je okolo 340 Eur. Kurz pedikúry stál 1000 Eur, ktorý platil priateľ. V tejto profesii sa nezamestnala, pretože už je zamestnaná s tým, že keď sa jej zlepší zdravotný stav a začne vlastné podnikanie, ukončí pracovný pomer. Priestor, kde plánuje podnikáť patrí jej priateľovi. Ide o novostavbu, ktorá je na pozemku pri rodinnom dome, v ktorom býva. Na ďalšom pojednávaní vypovedala, že zmenila svoje rozhodnutie ohľadom invalidného dôchodku, keďže nevedela, že bude mať také zdravotné problémy, pričom lekár jej potvrdil, že možno bude mať nárok aj na plný ID. Motorové vozidlo, ktoré je na ňu napísané V. V., patrí jej priateľovi, pričom ide o 12 - 13 ročné auto. Rozdiel súm zaslaných na účet od zamestnávateľa oproti potvrdeniu o príjme (na ktorý upozornila PZ navrhovateľky) vysvetliť nevie, keď bola v roku 2018 PN, zamestnávateľka jej chcela pomôcť, preto jej napriek tomu poslala mzdu. Navrhovateľka na pojednávaniach prostredníctvom svojej právnej zástupkyne doplnila, že otec navrhovateľky má príjem okolo 1300 Eur mesačne v čistom, avšak od 09.09.2019 je práceneschopný, pričom zrejme pôjde o dlhodobú práceneschopnosť. Otec svoj príjem dosahoval zvýšenou pracovnou aktivitou. V súčasnosti sú však možnosti a schopnosti otca znížené. Navrhovateľka sa najprv hlásila na policajnú akadémiu. Kvôli zdravotným problémom nevládla prijímacie skúšky a preto zvolila štúdium psychológie. Navrhovateľka mala cez leto z brigády príjem 600 Eur za 2 mesiace. Počas školského roka nebrigáduje. Z potvrdenia o príjme doloženého matkou vyplýva, že za r. 2018 - 2019 nebola ani jeden deň PN, teda nepoberala dávky nemoc. poistenia. To vyvracia jej tvrdenie o zlom zdravotnom stave. Od r. 2004, odkedy má podľa lekárskej správy zdravotné problémy, mohla požiadať o invalidný dôchodok. Sama sa však na pojednávaní vyjadrila, že nemala o invalidný dôchodok záujem a svedčí to aj o tom, že jej zdravotný stav nie je tak závažný. Z potvrdenia doloženého matkou vyplýva všeobecným lekárom konštatované zníženie schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 40 %. Podstatné však pre posúdenie zníženia pracovnej schopnosti je vyjadrenie posudkového lekára. Zároveň z potvrdenia nie je zrejmé, čo znamená, že bola posudzovaná invalidita k 30.03.2019. Ak bude matke navrhovateľky priznaný invalidný dôchodok, jej príjem sa zvýši, a teda nárok navrhovateľky bude dôvodný. V prípade, že jej invalidný dôchodok priznaný nebude, neobstojí tvrdenie povinnej, že jej zdravotný stav neumožňuje nájsť si lepšie platené zamestnanie, a teda jej obrana bude nepreukázaná. Aj v tomto prípade je nárok navrhovateľky dôvodný. Matka uviedla, že nežije so svojim partnerom. Časť nákladov na domácnosť uhrádza ona a niečo jej partner. Ak sa však spočítajú všetky výdavky uvedené matkou, tieto sú spolu v sume 450 Eur, čo je v rozpore s tvrdým príjmom matky, kt. udáva vo výške 345 eur. V r. 2017 matka uzavrela zmluvu o pôžičke a jej splátka činí 90 eur. Nebyť výzvy súdu na doloženie bankových výpisov, o tejto pôžičke by sa súd nedozvedel. Teda matka má problém zvýšiť výživné, ale napriek tomu si zoberie pôžičku na kozmetický salón a splátka pôžičky predstavuje viac ako výživné. Matka uviedla, že vlastní vozidlo V. V., podľa osvedčenia o evidencii motorového vozidla má toto motorové vozidlo iné evidenčné číslo, ako to, ktoré matka reálne používa. Súd by mal zohľadniť, že aj vecné bremeno je majetkové právo, ktoré má svoju hodnotu. Zároveň matka nedoložila list vlastníctva k nebytovému priestoru. Navrhovateľka pokračuje v štúdiu na VŠ. V septembri nastúpila do 2. ročníka. Otec navrhovateľky, ktorý bol dlhodobo PN od 19.09.2019 ku dňu 14.09.2020 nastúpil opäť do práce. Navrhovateľka v poslednej dobe matku viac krát videla. Vyzerá veľmi dobre. Zúčastnila sa bicyklovej súťaže, o čom svedčí doložená fotografia zo sociálnej siete. Matka nepôsobí ako osoba, ktorá má bolesti a leží. Operácia, ktorú podstúpila, je síce závažná, ale ani odobratie obličky nie je dôvodom na invaliditu. Tiež je zarážajúce, že matka nebola v roku 2018 - 2019 PN podľa dokladov o príjme a zrazu do ďalšieho pojednávania PN bola. Nazýva sa onkologickou pacientkou, avšak jej onkologické problémy sa jej po operácii, keď mala asi 35 rokov nevrátili. Tvrdenia povinnej, že je vážne chorá sú nepreukázané, rovnako nie je preukázané, že jej zdravotné problémy sú takého charakteru, aby viedli k čiastočnej alebo plnej invalidite. Povinná na pojednávaní prostredníctvom svojej právnej zástupkyne doplnila, že v súčasnosti je jej zdravotný stav nestabilný a hrozí jej plná invalidita. Veľmi pravdepodobne ju čaká operácia a bude jej odobratá oblička. Toto ochorenie už dlhobojšie ovplyvňovalo jej zdravotný stav, avšak o ňom nevedela. Povinná nezavádza súd, jej zdravotný stav je taký, ako prezentuje. Pôžičku si povinná zobrala, keď nebol jej zdravotný stav nestabilný, a to na zriadenie kozmetického salónu. Chcela si zabezpečiť vyššiu životnú úroveň. Kozmetický salón už je zariadený, avšak povinná nie je spôsobilá

vykonávať v ňom podnikateľskú činnosť. Povinná vlastní 15 ročné motorové vozidlo, avšak je pravdou, že niekedy používa aj priateľove auto. Stavba kozmetického salónu nie je ešte skolaudovaná, preto nie je zapísaná na LV. Vecné bremeno doživotného užívania nie je prevoditeľné aktívum, s ktorým by mohla povinná disponovať. Čo sa týka PN v r. 2017 bola povinná 3 mesiace PN a v r. 2018 jeden mesiac PN. Zamestnávateľ povinnej berie ohľad na zdravotný stav povinnej a poskytuje jej úľavy, ktoré by iný zamestnávateľ neposkytoval. Aktuálne poberá povinná nemocenskú dávku vo výške 209 Eur mesačne. Od nástupu na PN 09.12.2019 to je jej jediný príjem. Už pred nástupom na PN bol zdravotný stav povinnej zhoršený. Práca, ktorú vykonávala jej vyhovovala práve kvôli jej zdravotnému stavu, keď v inom zamestnaní by jej neboli poskytnuté také podmienky. Z lekárskeho práva, ktoré predložila vyplýva, že má vážne zdravotné problémy, pričom v lekárskej správe je tiež uvedené, že má pokles pracovnej schopnosti o 40 %. K tvrdeniam uvedeným navrhovateľkou na pojednávaní sa povinná písomne vyjadrila, a to že fotografia povinnej doložená navrhovateľkou je dôkazom bez výpovednej hodnoty, keďže z nej nemožno vyvodiť, kde sa povinná v čase jej zverejnenia na sociálnej sieti nachádzala, nevyplýva z nej čas a miesto jej vyhotovenia ani nepreukazuje, že sa povinná zúčastnila bicyklovej súťaže. Právna zástupkyňa navrhovateľky nie je odborne spôsobilá vyjadrovať sa k zdravotnému stavu povinnej. Povinná svoje tvrdenia preukázala predloženou zdravotnou dokumentáciou - lekáorskými správami a potvrdením o dočasnej práceneschopnosti. Ani pred nástupom povinnej na PN nebolo v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si vyšší príjem a nájsť si lepšie platenú prácu, a to z dôvodu dlhodobých zdravotných problémov, pričom jej zamestnávateľ bral na jej zdravotný stav ohľad. Poskytol jej také podmienky, aké by jej iný zamestnávateľ neposkytol. Tvrdenie povinnej o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave potvrdzuje skutočnosť, že tieto vyústili do zlyhania obličky a jej dobratia. Povinná svoje tvrdenia o dlhodobých zdravotných problémoch podložila množstvom lekáorských správ. Súd by mal prihliadnúť aj na vzdelanie povinnej, povinná má obchodné učilište bez maturity a pred nástupom na pozíciu asistentky pracovala ako upratovačka. Čo sa týka motorových vozidiel, ktoré síce vlastní povinná - XX a XX ročné vozidlo značky V., prostriedky na ne vynaložil výlučne jej partner. Súd by mal tiež prihliadnúť na to, že navrhovateľka je plnoletá, je študentkou X. ročníka VŠ a popri štúdiu je v určitej miere schopná prispievať na úhradu svojich nákladov výkonom brigádnickej práce študenta.

5. Z potvrdení o príjme povinnej súd zistil, že v období 1/2019 až 9/2019 bol jej čistý mesačný príjem priemerne 344,67 Eur, v roku 2018 v priemere 329,32 Eur, v roku 2017 v priemere 259,61 Eur a v roku 2016 v priemere 292,99 EUR. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 23.09.2020 bola povinnej od decembra 2019 vyplácaná nemocenská dávka, a to za december 2019 vo výške 88 Eur a v roku 2020 od januára do augusta 2020 priemerne vo výške 206,50 Eur mesačne. Z potvrdení o príjme otca navrhovateľky súd zistil, že jeho príjem v období 12/2017 do 11/2018 bol vo výške priemerne 1364,25 Eur mesačne a v období od 12/2018 do 8/2019 bol jeho čistý mesačný príjem priemerne vo výške 1431,34 Eur. Z potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti súd zistil, že otec navrhovateľky bol od 09.09.2019 práceneschopný, pričom podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne mu bolo priznané nemocenské vo výške 33,67 Eur za deň (t.j. cca 1010 až 1040 Eur mesačne). Podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie povinnej vystavenej všeobecným lekárom dňa 22.10.2019 bola dňa 30.03.2019 posudzovaná invalidita povinnej, pričom bolo skonštatovaná miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40 %. Z doložených lekáorských správ vyplýva, že povinná prekonala onkologické ochorenie krčka maternice (2004), podstúpila operáciu štítnej žľazy (2004), odstránenie vaječníkov (2017/2018), je sledovaná pre kolísavý krvný tlak a v roku 2020 jej bola odstránená jedna oblička, je fajčiarka (4 až 5 cigariet denne), v októbri a novembri 2019 udávala, že neužíva žiadne lieky. Podľa odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 09.06.2020 neevidujú žiadnu výplatu dôchodku ani žiadosť o dôchodkovú dávku povinnej. Podľa potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti je povinná od 09.12.2019 pracovne neschopná. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne o poberaní nemocenského za obdobie od 09.12.2019 do 30.09.2020 sú zistil, že povinnej je od 19.12.2019 vyplácaná nemocenská dávka, pričom jej vyplácanie ku dňu 23.09.2020 nebolo ukončené. Z potvrdení o návšteve školy súd zistil, že v školskom roku 2018/2019 bola navrhovateľka žiačkou 4. ročníka SOŠ kaderníctva a vizážistky a v ak. roku 2019/2020 bola študentkou 1. ročníka a v ak. roku 2020/2021 študentkou 2. ročníka dennej formy bakalárskeho štúdia odboru psychológia na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety, n.o. Navrhovateľka vyčíslila svoje mesačné náklady na sumu 506,78 Eur, a to ako náklady na stravu 146 Eur, hygienu 20 Eur, oblečenie 60 Eur, knihy, kultúru a výlety 25 Eur, lieky a vitamíny 10 Eur, cestovné do školy 20 Eur, réžiu domu - polovica nákladov 86,18 Eur, školské potreby 450 Eur ročne t.j. 37,50 Eur mesačne, poplatky v škole 2,10 Eur, čistiace a pracie potreby 10 Eur, školské obedy 25 Eur, plávanie 15 Eur, vreckové 30 Eur, mobil 20 Eur. Na pojednávaní doplnila, že s nástupom na vysokú školu sa jej zmenili náklady v súvislosti so štúdiom, keďže platí školné vo výške 585 Eur, stravuje sa už samostatne a uhrádza okolo 5 Eur za

obed denne. Povinná vyčíslila svoje mesačné náklady na sumu 279,85 Eur mesačne, a to ako náklady spojené s bývaním vo výške 104,85 Eur - plyn 46 Eur, voda 17 Eur, RTVS 4,64, TV + internet 33,88 Eur, poplatok za smeti 3,33 Eur, strava 100 Eur, lekárska starostlivosť 30 Eur, náklady na hygienické potreby 25 Eur, náklady na ošatenie 20 Eur mesačne. Neskôr v konaní uviedla, že došlo k zmene jej mesačných nákladov spojených s bývaním, ktoré predstavujú spolu sumu vo výške 98,85 Eur.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal aj na záverečné reči účastníkov. Navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že v konaní bola jednoznačne preukázaná zmena pomerov na strane plnoletej dcéry, pričom zmena pomerov nastala aj na strane matky - zabezpečila si bývanie v rodinnom dome, zariadila kozmetický salón a nadobudla 2. motorové vozidlá. Zmena pomerov nastala aj na strane otca, ktorému klesol príjem z 1400 Eur na 1000 Eur z dôvodu dlhodobej PN od 19.09.2019 do 13.09.2019. Matka namieta voči zvýšeniu vyživovacej povinnosti zdravotným stavom, od podania návrhu na súd však relevantným spôsobom závažnosť nepriaznivého zdravotného stavu nepreukázala. Údajný nestabilný zdravotný stav jej po dlhé roky nedovoľuje riadne sa zamestnať a mať primeraný príjem, preto je poberateľkou len minimálnej mzdy za 6 - hodinový úväzok. Na pojednávaní uviedla, že o invalidný dôchodok nežiadala a ani ho nechce, na ďalšom pojednávaní zmenila taktiku a už uvádza, že o invalidný dôchodok má záujem. Doklad o priznaní invalidného dôchodku a ani len o jeho žiadosti však nepredložila, preto jej tvrdenia o závažnom zdravotnom stave sú nepreukázané. V roku 2018 a 2019 nemá podľa dokladov o príjme žiadnu práceneschopnosť a po poukázaní na túto skutočnosť je obratom od 09.12.2019 práceneschopná. Z doložených lekárskejších správ zároveň vyplýva, že povinná je fajčiarkou a neberie žiadne lieky (lekárska správa z 19.11.2019 a 22.10.2019). Povinná argumentovala nízkym príjmom (340 Eur mesačne) avšak jej náklady mesačne sú 450 Eur, býva v rodinnom dome, kde má zriadené vecné bremeno, pri ktorom má v novostavbe zariadený kozmetický salón, vlastní dve motorové vozidlá, má spotrebiteľský úver so splátkou 90 Eur mesačne a žije v spoločnej domácnosti s partnerom nemeckej národnosti. Život matky je preto v rovine nadštandardu. Matka je v súčasnosti dlhodobo PN, napriek tomu ju navrhovateľka často vidí ako sa pohybuje v Malackách a v Stupave, jazdí na spomínaných motorových vozidlách ako aj na kabriolette značky BMW, sedáva v reštaurácii, fajčí, zúčastňuje sa športových podujatí. Ak matka žije len z nemocenských dávok, mala by zvážiť možnosť predaja svojich motorových vozidiel a prevedenie úveru, ktorý spláca, na vlastníka nehnuteľnosti, do ktorej investovala. Čestné prehlásenie partnera matky, že mu prispieva na bývanie a že mu odovzdala sumu 5770 Eur na vybudovanie kozmetického salónu je v slovenskom jazyku, ktorému partner matky nerozumie, ak by aj obsah vyhlásenia bol pravdivý, išlo by o investíciu do cudzej veci. Matka od začiatku nemala záujem ani o minimálne zvýšenie výživného. Obdobná situácia nastala aj v prípade výživného na staršiu dcéru, ktorá sa tiež súdila a matkou, lebo jej na výživu vôbec neprispievala. Poukázala na ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj na to, aby súd nebral do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (pôžička matky) a že na životnej úrovni matky sa má posielat' aj dieťa. Navrhla, aby súd zvýšil výživné v zmysle návrhu zo sumy na sumu 200 Eur mesačne do 08.12.2019 a od 09.12.2019 na sumu 170 Eur mesačne. V záverečnej reči povinná prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že navrhovateľka nepreukázala nárok na zvýšenie výživného, keď nepredložila žiadne dôkazy - účtenky, šeky, výpisy z účtu. Opätovne poukázala na svoj príjem a zdravotný stav. V súčasnosti je jediný príjem povinnej jej nemocenská dávka, ktorej výška (209 Eur) nepostačuje ani na úhradu základných potrieb. Povinná by pre zmenu pomerov mohla podať návrh na zníženie výživného. Poukázala na to, že pri uplatnení princípu potenciality príjmu by mal súd prihliadnuť na vzdelanie povinnej (učňovský list), pričom aj v prípade neexistencie zdravotných problémov by si nevedela zabezpečiť zamestnanie s vyšším príjmom s ohľadom na jej schopnosti a možnosti. Ani majetkové pomery povinnej nedovoľujú platenie vyššieho výživného (nevlastní nehnuteľnosť, nemá úspory). Dary a pomoc od partnera matky nie sú nárokovateľné a finančná pomoc od jej partnera je nepravidelná, pričom nežijú v spoločnej domácnosti. Navrhla, aby súd návrh žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

7. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Zmena rozhodnutia súdu na základe zmeny pomerov je v podstate výnimkou zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, a preto zmena pomerov by mala byť závažnejšieho charakteru. Reparácia právoplatných rozhodnutí pre nepodstatnú zmenu v pomeroch je neprípustná. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Súd pri posudzovaní návrhu preto v prvom rade skúmal, či nastala zmena pomerov od posledného súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie uviedol, že naposledy bolo rozhodnuté o úprave výživného na navrhovateľku rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 9P/20/2014-65 zo dňa

21.01.2015, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu a matka bola zaviazaná prispievať na výživu navrhovateľky sumou 80 Eur mesačne. V čase vyhlásenia predmetného rozhodnutia súdu bola navrhovateľka žiačkou 9. ročníka ZŠ. Otec navrhovateľky bol zamestnaný s čistým mesačným príjmom vo výške cca 1077 Eur. Povinná bola zamestnaná na dohodu s čistým mesačným príjmom okolo 320 Eur. Obaja rodičia mali dve vyživovacie povinnosti.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na strane navrhovateľky od poslednej úpravy výživného nastala zásadná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 5 rokov, rokov, navrhovateľka je už plnoletá a je študentkou 2. ročníka VŠ. Obaja rodičia sú zamestnaní, otec pred nástupom na PN s príjmom priemerne okolo 1430 Eur mesačne a matka pred nástupom na PN s príjmom okolo 340 Eur mesačne. Obom rodičom, odbudla jedna vyživovacia povinnosť. Od poslednej úpravy výživného teda došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľky, ako aj na strane oboch rodičov.

9. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie zohľadnil odôvodnené potreby oprávnenej navrhovateľky ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinnej ako aj otca navrhovateľky. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napríklad výška mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné. Cieľom ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je tiež vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Vzhľadom na vek oprávnenej a jej odôvodnené potreby s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, mal súd prvej inštancie za to, že zvýšenie výživného zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne v období od podania návrhu do 08.12.2019 je primerané. Od 09.12.2019 ponechal súd výšku výživného tak, ako bola stanovená doposiaľ, a to s ohľadom k tomu, že od 09.12.2019 doposiaľ je povinná práceneschopná a poberá len nemocenskú dávku vo výške priemerne 206,50 Eur mesačne a z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti nie je v nej možnostiach a schopnostiach hradit' vyššie výživné. Čo sa týka zvýšenia výživného za obdobie od podania návrhu do 08.12.2019 súd vychádzal zo zásady potenciality príjmu. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Matka už dlhodobo (od roku 2015) pracuje za minimálnu mzdu, čo odôvodňovala najmä svojimi zdravotnými problémami. Súd prvej inštancie je toho názoru, že ak matka skutočne nebola zo zdravotných dôvodov schopná dosahovať vyšší príjem, mala urobiť potrebné kroky k tomu, aby jej táto skutočnosť bola zodpovedajúcim spôsobom kompenzovaná, a to invalidným dôchodkom. Sama však uviedla, že o invalidný dôchodok žiadať nechcela (hanbila sa). Toto zdôvodnenie považuje súd prvej inštancie za nepresvedčivé a zároveň je tento prístup matky potrebné hodnotiť ako nezodpovedný, a to najmä so zreteľom na to, že je matkou dieťaťa, ktoré je doposiaľ výživou odkázané na svojich rodičov. Matka sa dlhodobo (niekoľko rokov) uspokojila s tým, že dosahuje veľmi nízky príjem a napriek existencii vyživovacej povinnosti svoju situáciu adekvátne neriešila, dlhodobo nevynakladala dostatočné úsilie, aby si svoj príjem zvýšila, a to aj požiadanim o invalidný dôchodok, ak skutočne niekoľko rokov nemohla získať lepšie platenú prácu práve zo zdravotných dôvodov. Súd je toho názoru, že navrhovateľka mala už dávno urobiť kroky k poberaniu invalidného dôchodku, čo však pre súd nezrozumiteľných dôvodov neurobila. Príjem povinnej, ktorý dosahovala v zamestnaní by sa tak navýšil aj o invalidný dôchodok, na ktorý by povinná mala bezpochyby nárok, ak skutočne bola jej pracovná schopnosť z dôvodu zdravotného stavu dlhodobo znížená, ako celý čas argumentovala. V zásade možno konštatovať,

že matka nemala potrebu zabezpečiť si vyšší príjem (vyživovacia povinnosť ju k tomu evidentne nemotivovala) a jej životnú úroveň jej pomáhal zvyšovať jej partner, ktorý jej poskytuje bývanie, motorové vozidlo aj financie. Teda sama sa nechala živiť svojim partnerom a svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére v prevažnej miere prenášala na otca navrhovateľky. Povinná z výživného predložila súdu množstvo lekárskeho správ, ktoré potvrdzujú určité zdravotné problémy, avšak okrem iného z nich vyplýva aj to, že je fajčiarka, na čo nevyhnutne vynakladá mesačne nezanedbateľnú sumu peňazí, čo vo svojich nákladoch ani neuviedla, ako aj že neužíva žiadne lieky (10/2019, 11/2019). Súd prvej inštancie tiež podotkol, že celková životná úroveň matky nezodpovedá jej príjmom, čo zdôvodňovala tým, že ju podporuje jej partner. Partner matky samozrejme nemá vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, avšak zároveň platí, že navrhovateľka má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka síce nevlastní nehnuteľnosť, ale má právo doživotne nehnuteľnosť bezplatne užívať (nemusí platiť nájom ani hypotéku), taktiež vlastní dve motorové vozidlá, a zariadila si kozmetický salón. Životná úroveň matky sa preto súdu v žiadnom prípade nejaví tak nízka ako sa snaží prezentovať. Čo sa týka nákladov vyčíslených navrhovateľkou tie súd považoval za štandardné a primerané veku navrhovateľky. Navrhovateľka je dospelá mladá žena, študuje na vysokej škole, s čím sú spojené nepochybne vyššie náklady ako počas štúdia na základnej škole, ktorú navrhovateľka navštevovala v čase posledného rozhodnutia súdu. Matka by si mala uvedomiť, že je jej prvoradou povinnosťou vyživovať svoje dieťa a to až do momentu, keď nie je schopné samé sa živiť. Pri sume výživného 150 Eur určite nemožno hovoriť o tom, že by povinná z takto stanoveného výživného uhrádzala navrhovateľke akýkoľvek nadštandard. Vzhľadom na vyšší príjem otca je však namieste, aby hradil väčšiu časť nákladov navrhovateľky, čo súd prvej inštancie zohľadnil. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky výživného prihliadol aj na vzdelanie matky, avšak aj k tomu, že v Bratislavskom kraji je v rámci Slovenska najviac pracovných príležitostí ako aj dosahovaná vyššia priemerná mzda ako v iných regiónoch Slovenska. Od 09.12.2019 je povinná práceneschopná a poberá len nemocenskú dávku vo výške 209 Eur mesačne. Túto skutočnosť súd prvej inštancie zohľadnil a od vzniku práceneschopnosti matky, ktorá doposiaľ trvá, výživné ponechal v pôvodne stanovenej výške, t.j. vo výške 80 Eur mesačne. Výživné v prípade plnoletých detí nemôže byť určené v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie je toho názoru, že ak by zvýšil výživné aj za čas odkedy je povinná práceneschopná, bolo by zvýšenie výživného v rozpore s dobrými mravmi, keď výška výživného 80 Eur predstavuje skoro 40 % z nemocenskej dávky poberanej povinnou, ktorá je jej jediným príjmom. Príjem matky od vzniku práceneschopnosti nedosahuje ani výšku životného minima na plnoletú osobu stanovenú opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 174/2020 Z.z. na sumu 214,83 Eur. Zároveň platí, že od momentu, keď sa stala povinná preukázateľne práceneschopná, nie je objektívne v jej možnostiach dosahovať vyšší príjem. Navrhovateľka argumentovala aj použitím ust. § 63 Zákona o rodine, k čomu súd prvej inštancie uvádza, že nebol zákonný dôvod určiť výživné z takto stanoveného príjmu (20 násobku životného minima), keď matka nie je osobou, ktorá má príjem z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, teda nepodniká a je v pracovnom pomere. Súd prvej inštancie uviedol, že musel rozhodnúť aj o zročnom výživnom ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu, t.j. za obdobie od podania návrhu 18.12.2018 do 30.09.2020. Zročné výživné súd určil ako rozdiel medzi sumou zvýšeného výživného a doposiaľ určeného výživného. Zročné výživné za uvedené obdobie predstavuje sumu vo výške 819,67 Eur a pozostáva z alikvotnej časti výživného za mesiac december 2018 ($70/31 \times 14 = 31,61$ Eur), výživného za obdobie mesiacov január 2019 až november 2019 ($11 \times 70 = 770$ Eur) a alikvotnej časti výživného za mesiac december 2019 ($70/31 \times 8 = 18,06$ Eur). V období od 09.12.2019 už zročné výživné nevznikalo, keďže výživné súd stanovil na pôvodnú výšku 80 Eur mesačne. Podľa ust. § 232 ods. 1 Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Zročné výživné súd umožnil splácať povinnej v pravidelných mesačných splátkach vo výške splátky 30 Eur spolu s bežným pod stratou výhody splátok, a to vzhľadom na skutočnosť, že matka je už dlhodobo práceneschopná a s ohľadom na výšku nemocenskej dávky, ktorú poberá.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka žiadala, aby jej súd priznal náhradu trov konania, s poukazom na to, že vzhľadom na okolnosti prípadu to považuje za spravodlivé, keďže pojednávania boli napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu viackrát odročené za účelom doplnenia dokazovania výlučne povinnou a prístup matky v konaní hodnotila ako nekorektný, keď viackrát neuviedla pravdivé informácie. K navrhovateľkou požadovanému nároku na náhradu trov konania sa povinná vyjadrila tak, že navrhovateľka nárok na náhradu trov konania nepreukázala existenciou takých okolností, pre ktoré by priznanie tohto nároku bolo možné považovať za spravodlivé, napr. sociálne pomery navrhovateľky, hmotná núdza a pod. Pričom je nutné, aby uplatnenie tohto nároku bolo zo strany navrhovateľky riadne odôvodnené a preukázané. Čo sa týka odročovania pojednávania za účelom doplnenia dokazovania

povinná nedoložila žiadosť o priznanie invalidného dôchodku a rozhodnutie o jeho priznaní z dôvodu, že skolabovala, absolvovala vážny operačný zákrok, súd však o zhoršení zdravotného stavu informovala, povinnej hrozí plná invalidita, pričom podanie žiadosti o invalidný dôchodok nie je ani v súčasnosti možné, pretože jej zdravotný stav nie je stabilizovaný a hrozí jej ďalší operačný zákrok. Povinná naďalej absolvuje lekárske vyšetrenia a žiadosť o invalidný dôchodok podá v súlade s odporúčaním lekárov, t.j. po stabilizácii zdravotného stavu pre aktuálnu nemožnosť určenia rozsahu invalidity. S prihliadnutím na okolnosti prípadu by priznanie nároku na náhradu trov konania navrhovateľke bolo nespravodlivé a úhrada trov konania by bola z finančných zdrojov povinnej nemožná a pre povinnú likvidačná. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj s ohľadom na charakter konania - návrh plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného, považuje povinná za spravodlivé, aby si každý z účastníkov znášal trovy konania sám. Súd prvej inštancie napriek návrhu oprávnenej, aby jej súd priznal náhradu trov konania, rozhodol o trovách konania v súlade s generálnou klauzulou formulovanou v ust. § 52 C.m.p. Súd prvej inštancie je toho názoru, že neboli splnené podmienky na aplikáciu ust. § 55 C.m.p. Predmetné ustanovenie predstavuje tzv. materiálny kolektív a výnimku zo všeobecného pravidla a jeho aplikácia musí byť náležite odôvodnená. Súd prvej inštancie nezistil také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali použitie ust. § 55 C.m.p., teda že by s ohľadom na okolnosti prípadu považoval za spravodlivé priznať navrhovateľke nárok na náhradu trov konania. Samotná skutočnosť, že súd viackrát odročil pojednávanie nie je dôvodom na aplikáciu ust. § 55 C.m.p. Mimosporové konanie je ovládané vyšetrovacím princípom a súd je povinný zisťovať skutočný stav vecí. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže súd nezistil skutočnosti odôvodňujúce aplikáciu ust. § 55 C.m.p., a prelomenie všeobecnej zásady zakotvanej v ust. § 52 C.m.p. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podala navrhovateľka odvolanie. Je toho názoru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, ale vec nesprávne právne posúdil a vyhodnotil. Samotná skutočnosť, že matka o ňu ako svoju dcéru niekoľko rokov nejavi žiadny záujem, uprednostnila svojho partnera nemeckej národnosti pred starostlivosťou o svoje vtedy 13-ročné maloleté dieťa, pričom po dohode rodičov ju zveril súd z osobnej starostlivosti matky do osobnej starostlivosti otca nasvedčuje, že matka nikdy o ňu neprejavovala reálny záujem ako o dcéru a jej potreby a jednoznačne aj výchovu a výživu prenechala v podstatnej miere na jej otcovi. Dôkazom prístupu povinnej k plneniu vyživovacej povinnosti je jej nemenné tvrdenie od začiatku konania do jeho úplného konca o tom, že s jej návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí a to o žiadnu čiastku. Základným dôvodom, prečo odmietala akékoľvek zvýšenie výživného má byť jej „ R. Z.. Do súdneho spisu doložila niekoľko lekárske správ o zdravotnom stave, ktoré sa spočiatku týkali jej zdravotných problémov v dávnejšej minulosti. Za hodnotené obdobie /12 mesiacov späť od podania návrhu/ až do 12/2019 /kedy sa stala práceneschopnou/, nedokázala matka preukázať žiadne závažné ochorenie, ktoré by jej bránilo vykonávať nejaký druh práce, alebo by ju v nej obmedzovalo. Nebrala žiadne lieky a nebola práceneschopná, pričom jej zdôvodnenia sú zrejme účelové. Stanovisko všeobecného lekára zo dňa 22.10.2019 o možnej miere poklesu pracovnej schopnosti povinnej o 40 % je len jeho návrhom, lebo rozhodnutie môže po stanovisku posudkového lekára vydať len Sociálna poisťovňa, ktorá ne/prizná invalidný dôchodok. To sa však matke počas celého konania predložiť z rôznych dôvodov nepodarilo. Najprv tvrdila, že si žiadosť o priznanie invalidného dôchodku nechce podať, následne si to rozmyslela a tvrdila, že si ju už podať chce, ale počas konania od 12/2018 do 09/2020 však k uplatneniu tejto dávky z jej strany neprišlo. Navrhovateľka poukazuje na obsah spomínanej lekárskej správy zo dňa 22.10.2019, z ktorého vyplýva „ L. - O. A. Z. S. R. Č. Ľ. S. A.: XX %., pričom základnou podmienkou priznania tzv. čiastočného invalidného dôchodku je však pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %. Z uvedeného vyplýva, že ani všeobecný lekár vlastne nenavrhol povinnej priznanie invalidného dôchodku. Súd prvej inštancie síce podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v jeho prvej časti výroku /za obdobie od 18.12.2018 do 08.12.2019/ vzal námietky navrhovateľky čiastočne do úvahy pri hodnotení nároku na zvýšenie výživného, ale nie dostatočne a preto na zvýšení výživného za toto obdobie na 200,- € navrhovateľka trvá a to aj s poukazom na jej vyčíslené náklady, ktoré súd považoval za štandardné a primerané. Taktiež súd dôsledne nevyhodnotil majetkové pomery matky, keďže z jeho odôvodnenia vyplýva len konštatácia príjmov matky do 08.12.2019 a po 09.12.2019, pričom zmena majetkových pomerov na strane matky nastala od posledného rozhodnutia súdu zásadná. Navrhovateľka uvádza, že pôvodný návrh na zvýšenie výživného z 80,- € na 200,- € v závere konania upravila z 80,- € na 170,- €, /za obdobie počnúc dňom 09.12.2019/, čo zdôvodnila práve tým, že povinná si vzala úver na investíciu do cudzieho majetku so splátkou 90,- €/mesačne, preto práve o túto čiastku žiadala zvýšiť výživné s poukazom na ust. § 62 ods. 5 Zák. o rodine, kedy súd neberie do úvahy

výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je matka schopná splácať úver vo vyššej sume ako platí výživné /od 09.12.2020 aj podľa ostatného rozhodnutia súdu/, je navrhovateľka toho názoru, že súd mal na túto skutočnosť prihliadnuť, keďže výživné je primárnym výdavkom rodiča. Z časového hľadiska preto tiež navrhuje odvolaciemu súdu, aby si pri prejednávaní odvolania vyžiadal stanovisko povinnej či ukončila svoju práceneschopnosť a ktorým dňom /pravdepodobne najneskôr po roku, t.j. 08.12.2020/ a či medzičasom podala žiadosť o invalidný dôchodok a s akým výsledkom. Uvedené skutočnosti by mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie súdu. Vzhľadom na uvedené žiada navrhovateľka odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej prizná za obdobie od 18.12.2018 do 08.12.2019 zvýšené výživné v sume 200,- €/mesačne a za obdobie od 09.12.2019 zvýšené výživné 170,- €/mesačne, ktoré je povinná platiť na účet navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné žiada zaplatiť v celosti v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, keďže povinná o splátky nežiadala. V prípade úspechu žiada navrhovateľka priznať jej náhradu trov konania, k rukám advokátky. V prípade zistenia, že povinná má priznaný alebo zamietnutý nárok na invalidný dôchodok a nie je už práceneschopná, stále trvám na výživnom 200,- €/mesačne po skončení jej PN.

12. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj povinná a to voči I., II., IV. výroku rozhodnutia, a to z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. o Civilnom sporovom poriadku (ďalej len „CSP“) a § 62 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), teda súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Povinná má za to, že rozhodnutie súdu trpí vadou, ktorá zakladá odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázala na zákonné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP a na to, že jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý súdny proces, zarúčeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a je povinnosťou súdov ako aj štátnych orgánov dbať o to, aby ústavné práva subjektov zúčastnených na konaní boli dodržiavané. Tým sa zároveň zabezpečuje plnenie ústavnej úlohy súdov vykonávať súdnictvo. Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu a musí byť z neho zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Odôvodnenie rozsudku nemá byť sumarizáciou celého obsahu súdneho spisu alebo všetkých písomných podaní sporových strán, ale povinnosťou súdu je vždy vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Uvedené závery potvrdzuje aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty a z odôvodnenia sa má strana dozvedieť o dôvodoch prijatia či odmietnutia svojho argumentu, a teda samotné konštatovanie, že uplatnený argument je irelevantný, nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia. Povinná má za to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku riadnym a dostatočným spôsobom nevysporiadal s tým, na základe akých úvah, záverov a dôkazov dospel súd k rozhodnutiu o zvýšení výživného pre navrhovateľku z pôvodne stanovenej sumy výživného vo výške 80,- Eur na sumu vo výške 150,- Eur, a to za obdobie od podania žaloby do 08.12.2019, keďže v predmetnom rozsudku súdu absentuje riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu v tejto časti. Povinná má za to, že súd v predmetnom odôvodnení rozsudku jasne a výstižne nevysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočne považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom súd by mal dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinná vytýka, že v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie absentuje vysvetlenie ako sa súd vysporiadal a posúdil podstatné tvrdenia povinnej ohľadne jej majetkových pomerov (povinná nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, má výrazne nižšiu životnú úroveň nielen ako otec navrhovateľky, ale aj ako samotné plnoleté dieťa - navrhovateľka) v porovnaní s majetkovými pomermi otca navrhovateľky (vlastníka rodinného domu, prípadne iných nehnuteľností), keďže povinná bola po rozvode s otcom navrhovateľky nútená opustiť rodinný dom, kde spoločne s otcom navrhovateľky a navrhovateľkou žili, navyše bez úspor si povinná musela sama a na vlastné náklady zabezpečiť nové bývanie a základnú domácnosť, pričom v konaní povinná poukazovala aj na skutočnosť, že do

dnešného dňa tunajší súd nerozhodol o jej návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (investície do nehnuteľnosti, hnutel'né veci). Vzhľadom na príjem otca navrhovateľky a s ohľadom, že otec už neplní žiadne vyživovacie povinnosti, nespláca hypotéky a úvery, je možné tvrdiť, že otec dcére - navrhovateľke zabezpečuje výrazne vyššiu životnú úroveň ako má povinná, pretože je v jeho schopnostiach a možnostiach navrhovateľke zabezpečiť výrazne vyššiu životnú úroveň akú má sama povinná, avšak ani tieto tvrdenia povinnej neboli súdom zohľadnené. Závery súdu o tom, že aj majetkové pomery oboch rodičov navrhovateľky odôvodňujú nárok na zvýšenie výživného z pôvodne stanovenej sumy 80,- Eur na sumu 150,- Eur pri minimálnej mzde, ktorú povinná zarába nie sú vôbec riadne odôvodnené a presvedčivé. Súd prvej inštancie sa podľa povinnej v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami povinnej ohľadne jej snahy zabezpečiť si vyšší príjem, a teda aj vyššiu životnú úroveň, keď povinná v konaní uviedla, že si v časti nehnuteľnosti priateľa zriadila kozmetický salón, v ktorom plánovala vykonávať pedikúru, na zariadenie salónu si povinná dokonca musela zobrať pôžičku, pričom táto investícia do nehnuteľnosti jej bude zo strany priateľa započítavaná voči nájomnému za tento priestor zo strany jej priateľa. Vzhľadom na to, že zdravotný stav povinnej sa rapídne už počas súdneho konania zhoršil, povinná nemohla a naďalej nemôže začať vykonávať vlastné podnikanie - pedikúru, čím si chcela zabezpečiť vyšší príjem. V odôvodnení predmetného rozsudku súčasne absentuje vysvetlenie ako súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného posúdil náklady navrhovateľky a náklady povinnej, na ktoré z nich a v akom rozsahu prihliadol, ktoré považoval za opodstatnené a zohľadnil ich pri svojom rozhodovaní o zvýšení výživného. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami povinnej, ktorými namietala výšku týchto nákladov, pričom výška nákladov navrhovateľky sa jej zdala neopodstatnená a neprímerane vysoká. Povinná poukazuje aj na to, že navrhovateľka je síce študentkou vysokej školy, avšak v konaní nepreukázala, že by si napríklad v súvislosti s vysokoškolským štúdiom musela zabezpečovať napr. vlastné bývanie, prípadne internát, ktoré by predstavovali zvýšené náklady pre navrhovateľku a tieto by odôvodňovali zvýšenie výživného pre navrhovateľku. Povinná v konaní taktiež namietala, že navrhovateľka študuje na súkromnej vysokej škole pričom navrhovateľke nič nebránilo v štúdiu na štátnej vysokej škole, keďže školné na súkromnej vysokej škole predstavuje sumu vo výške 585 Eur ročne, a teda ani tento náklad navrhovateľky nepovažovala povinná za opodstatnený vzhľadom k príjmu povinnej (minimálna mzda). Súčasne podľa povinnej z odôvodnenia rozsudku súdu ani nevyplýva riadne odôvodnenie čo sa týka určenia výšky zvýšeného výživného. Povinná má za to, že súd mal v rozsudku náležite odôvodniť ako dospel k určeniu sumy zvýšenia výživného napr. aké iné lepšie zamestnanie s akým príjmom by si povinná s jej vzdelaním, praxou, vekom, zdravotným stavom podľa súdu mohla zabezpečiť. Vzhľadom na takéto nedostatočné odôvodnenie, keďže povinná má stredoškolské vzdelanie bez maturitnej skúšky, bez riadnej praxe v nejakom obore, bez jazykových znalostí, vzhľadom na vek povinnej (48 rokov) sa javia závery a úvahy súdu ako svojvoľné a nepresvedčivé. V súvislosti s námietkou súdu prvej inštancie, že povinná neurobila kroky k poberaniu invalidného dôchodku, povinná uvádza, že ako vyplýva aj z preukázaného negatívneho zdravotného stavu počas súdneho konania, tento sa zhoršoval aj pred podaním návrhu navrhovateľky, z čoho je evidentné, že zdravotný stav povinnej nebol dlhodobo stabilný. Povinná považuje za nedôvodný aj záver súdu prvej inštancie, že povinná žije v Bratislavskom kraji, kde je dosahovaná vyššia priemerná mzda ako v iných regiónoch Slovenska. Povinná má za to, že súd pri aplikácii zásady potenciality príjmov musí objektívne zhodnotiť všetky okolnosti potrebné na aplikáciu tejto zásady - vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce, pričom tieto okolnosti je potrebné zhodnotiť v ich vzájomnej súvislosti. Taktiež je treba uviesť, že ak by si povinná našla iné zamestnanie s vyšším príjmom mimo svojho bydliska (Stupava) je možné predpokladať, že by sa jej v súvislosti s dochádzaním do zamestnania podstatne zvýšili aj náklady na cestovanie. Jednoducho povedané, ak by aj povinná zarobila viac ako v súčasnosti - minimálnu mzdu, zvyšné peniaze by minula na dochádzanie do práce. Navyše, povinná má stredoškolské vzdelanie bez maturity a praxe (predtým pracovala len ako upratovačka a v súčasnosti vykonáva pomocné práce ako asistentka), a teda nie je možné predpokladať, že by povinná mohla aj s prihliadnutím na pracovné príležitosti a dosahovanie vyššej mzdy v Bratislavskom kraji zarábať oveľa vyšší príjem ako zarábala na pozícii asistentky v predmetnej dobe. Rovnako v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie podľa povinnej absentuje akékoľvek vysporiadanie sa súdu s nákladmi povinnej, ktoré v konaní na základe výzvy súdu uviedla a predložila, a to najmä s prihliadnutím na určenie životnej úrovni povinnej. Súd prvej inštancie sa v predmetnom rozsudku žiadnym spôsobom nezaoberal a neuviedol, ktoré z nákladov povinnej, ktoré musí vynaložiť na zabezpečenie svojich nevyhnutných mesačných základných potrieb (najmä živobytia a stravy) zobrať do úvahy a zohľadniť pri rozhodovaní o zvýšení výživného, najmä teda na ktoré z nevyhnutných nákladov povinnej súd pri rozhodovaní prihliadol a na ktoré náklady

neprihliadol a z akých dôvodov. Povinná má taktiež za to, že posúdenie a zhodnotenie týchto nákladov zo strany súdu je nevyhnutné a priamo súvisí s určením životnej úrovne rodiča, nakoľko v súlade s § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine má dieťa právo podieľať sa a životnej úrovni rodičov. V odôvodnení rozsudku súdu taktiež absentuje ako sa súd vysporiadal a či pri rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadol na podstatné tvrdenia povinnej, aby súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného zohľadnil a posúdil aj tú skutočnosť, že navrhovateľka je plnoletá a sama si môže čiastočne prispievať na úhradu svojich nákladov, a to napríklad formou brigádnickej práce aj počas vysokoškolského štúdia (napr. cez víkendy, mimo skúškového obdobia a pod.), pričom navrhovateľka v konaní ani neuviedla a nepreukázala, že by na jej strane existovala skutočnosť, ktorá by jej objektívne bránila vo výkone brigádnickej práce študenta počas štúdia na vysokej škole (napr. existencia závažných zdravotných problémov, náročnosť štúdia). Nakoľko v odôvodnení rozsudku absentujú podstatnými skutočnosťami, s ktorými sa súd v predmetnom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal, má povinná za to, že týmto nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil povinnej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva povinnej na spravodlivý proces. Povinná má aj za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Povinná má za to, že závery súdu prvej inštancie o jej potencialite príjmu nemožno považovať za správne, resp. nie sú v súlade s vykonaným dokazovaním, s legislatívou a judikatúrou, napokon ani so skutkovým stavom. Povinná v konaní uviedla, že má len stredoškolské vzdelanie bez maturitnej skúšky (učňovský list), pričom súd nevykonal ďalšie dokazovanie a ani v konaní ďalej rovnako neskúmal aké bolo predchádzajúce zamestnanie povinnej, či má povinná prax, aké má povinná pracovné skúsenosti, či povinná disponuje jazykovými znalosťami, aké sú ďalšie schopnosti povinnej potrebné na určenie a zhodnotenie toho, že povinná si môže nájsť inú prácu, s vyšším príjmom. Máme za to, že súd pri aplikácii zásady potenciality príjmov musí najskôr objektívne zhodnotiť všetky okolnosti potrebné na aplikáciu tejto zásady - vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce, pričom tieto okolnosti je potrebné zhodnotiť v ich vzájomnej súvislosti. Súd prvej inštancie však v tomto konaní bez objektívneho posúdenia, znalostí a preukázania týchto podstatných skutočností jednoducho ustálil a vyvodil závery o tom, že v súlade so zásadou potenciality príjmu si povinná mohla zabezpečiť lepšie platené zamestnanie a nemusela zarábať iba minimálnu mzdu. Povinná súčasne počas konania uviedla a poukázala na to, že pred nástupom do terajšieho zamestnania na pozíciu asistentky (kde vykonáva pomocné práce) pracovala ako upratovačka pre spol. Lundeck Slovensko, s.r.o., pričom jej príjem bol taktiež na úrovni minimálnej mzdy. Ani tieto tvrdenia povinnej pritom neboli zo strany súdu vôbec zohľadnené pri rozhodovaní o zvýšení výživného. Vzhľadom na uvedené, teda nie je možné podľa povinnej objektívne určiť na základe akých dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že povinná si mohla v období od podania návrhu do 08.12.2019 nájsť lepšie platené zamestnanie s vyšším príjmom, keď už dlhodobo predtým povinná pracovala ako upratovačka, povinná nemá prax v inom lepšie platenom odbore, nemá jazykové znalosti resp. nedisponuje napr. certifikátom, disponuje jedine certifikátom o absolvovaní kurzu pedikúry a jej príjem aj pred nástupom do práce na pozíciu asistentky bol taktiež na úrovni minimálnej mzdy. Povinná ďalej poukazuje na to, že vzhľadom na negatívny progres zdravotného stavu povinnej je evidentné, že podanie žiadosti o invalidný dôchodok v skoršej dobe nebolo možné práve z dôvodu, že zdravotný stav povinnej nebol dlhodobo ustálený, čo napokon aj potvrdzuje operačný zákrok, ktorý bol len dôsledkom už tohto tvrdeného dlhodobého nestabilného zdravotného stavu povinnej. Vzhľadom na skutočnosť, že povinná v konaní uvádzala, že má dlhodobé zdravotné problémy, ktoré navyše preukazovala rozsiahlou zdravotnou dokumentáciou, pričom aj z predložených dôkazov vyplývalo, že zdravotné problémy povinnej pretrvávali ešte pred podaním návrhu na zvýšenie výživného zo strany oprávnenej je evidentné, že zdravotný stav povinnej nebol dlhodobo stabilný (zhoršoval sa), a teda podanie žiadosti o invalidný dôchodok nebolo počas tejto doby možné, resp. ani zo strany lekárov odporúčané. Uvedené podstatné tvrdenia povinnej však súdom prvej inštancie vôbec neboli brané do úvahy a zohľadnené pri rozhodovaní o zvýšení výživného. Nepodanie žiadosti o invalidný dôchodok zo strany povinnej nemožno vyhodnotiť v neprospech povinnej ako jej „ľahostajnosť“ a ako dôvod preukazujúci nárok na zvýšenie výživného pre oprávnenu. Keďže nestabilný zdravotný stav povinnej, pretrvával ešte pred podaním návrhu, a počas vedeného súdneho konania sa zhoršoval, súd mal pri rozhodovaní o určení výšky zvýšenia výživného tieto skutočnosti zohľadniť a súčasne prihliadnuť aj na to, že výška zvýšeného výživného z pôvodne stanovenej sumy 80,- Eur na zvýšenú sumu výživného vo výške 150,- Eur za obdobie od podania žaloby do 08.12.2019, aj keď vo forme splátkového kalendára určeného povinnej, bude pre povinnú likvidačná. Povinná poukazuje v odvolaní i na to, že absolvovala vo februári 2020 závažný operačný zákrok - odobratie obličky, pričom do rozhodnutia súdu nebolo

možné podať žiadosť o invalidný dôchodok pre nestabilný zdravotný stav, a teda príjem povinnej z dôvodu dlhodobej pracovnej neschopnosti je ešte nižší ako minimálna mzda, a to 214,83 Eur. Súd síce prihliadol na dlhodobú pracovnú neschopnosť povinnej z dôvodu týchto zdravotných problémov v období od 09.12.2019 do rozhodnutia súdu, pričom uviedol, že výživné pre plnoleté deti nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, avšak súd nezohľadnil, že aj zročné výživné v sume 819,67 Eur, ktoré má povinná zaplatiť navrhovateľke v splátkach je pre povinnú v súčasnej dobe likvidačné. Povinná nebola objektívne schopná, vzhľadom na svoje majetkové pomery a svoju životnú úroveň, vytvárať úspory, z ktorých by v súčasnej dobe zvýšené výživné splácala. Okrem toho, povinná má za to, že vzhľadom na všetky okolnosti, je aj priznanie zvýšeného výživného za súdom stanovené obdobie (spolu vo výške 819,67 Eur aj keď formou splátkového kalendára) v rozpore s dobrými mravmi. Povinná k posúdeniu jej životnej úrovne súdom prvej inštancie, uvádza že má v nehnuteľnosti svojho priateľa (nemeckej príslušnosti) zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania nehnuteľnosti, avšak to neznamena, že povinná nemusí mesačne vynakladať určité náklady spojené s bývaním a znášať náklady na zachovanie a údržbu nehnuteľnosti v určitom rozsahu, a teda povinná má aj určité povinnosti spojené s užívaním tejto nehnuteľnosti. Nie je teda možné vyvodiť záver o tom, že povinná užíva nehnuteľnosť úplne bezodplatne. Súčasne v konaní na základe vykonaného dokazovania nebolo taktiež preukázané, že povinná má v porovnaní s otcom navrhovateľky porovnateľné majetkové pomery, čo súvisí so stanovením životnej úrovne otca navrhovateľky, navrhovateľky a rovnako aj so stanovením životnej úrovne povinnej. Čo sa týka vlastníctva motorových vozidiel, v konaní taktiež z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa jedná o staršie motorové vozidlá (12-15 ročné), pričom tieto povinná občas používa, avšak prostriedky na ich kúpu poskytol povinnej výlučne jej priateľ, keďže z minimálnej mzdy by si kúpu týchto vozidiel povinná nemohla dovoliť a tieto používa priateľ povinnej počas návštevy povinnej. Nakoľko priateľ povinnej nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt (je nemeckej príslušnosti) z tohto dôvodu je ako vlastník motorových vozidiel v technickou preukáže uvedená povinná. Ani závery súdu o tom, že si matka zariadila kozmetický salón (kde plánovala povinná vykonávať pedikúru) neodôvodňujú preukázanie takých majetkových pomerov povinnej, aby bolo možné priznať zvýšenie výživného v zmysle rozhodnutia súdu, keďže kozmetický salón ani povinná nevlastní, tak ako v konaní uviedla. Povinná v konaní taktiež uviedla, že kozmetický salón si zriadila v časti nehnuteľnosti priateľa s tým, že si na jeho zariadenie musela zobrať pôžičku, pričom táto investícia do nehnuteľnosti jej bude zo strany priateľa započítavaná voči nájomnému za tento priestor zo strany jej priateľa. Vzhľadom na to, že zdravotný stav povinnej sa rapidne už počas súdneho konania zhoršil, povinná nemohla a naďalej nemôže začať vykonávať vlastné podnikanie - pedikúru, čím si chcela zabezpečiť vyšší príjem. Povinná má v porovnaní s majetkovými pomermi otca navrhovateľky (aj v porovnaní so samotnou navrhovateľkou) výrazne nižšiu životnú úroveň, pričom súd tieto skutočnosti na základe vykonaného dokazovania nesprávne vyhodnotil, a teda dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Povinná namieta aj závery súdu prvej inštancie, z ktorých vyplýva, že navrhovateľka je fajčiarka, na čo nevyhnutne vynakladá mesačne nezanedbateľnú sumu peňazí, čo vo svojich nákladoch ani neuviedla. Povinná poukazuje aj na to, že súd prvej inštancie pri určení výšky zvýšeného výživného vôbec nebral do úvahy sumu životného minima, ktorá v súčasnej dobe na fyzickú plnoletú osobu predstavuje výšku 214,83 eura mesačne, a teda súd aj v rozpore s týmito skutočnosťami vydal rozhodnutie, z ktorého nie je zrejmé, na základe akých dôkazov a zistení dospel k určeniu sumy zvýšeného výživného v sume 150,- Eur s ohľadom na posúdenie všetkých okolností tohto prípadu. Na základe uvedeného v odvolaní povinná navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietne, alternatívne aby odvolací súd rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinnej uviedla, že ho považuje v plnom rozsahu za jednoznačne účelové. Poukázala na to, že od posledného rozhodnutia súdu vo veci výživného /04.02.2015/ uplynulo viac ako 5 rokov a navrhovateľka sa zo žiačky ZŠ stala študentkou VŠ a teda tu nastala zo zákona podstatná zmena pomerov, ktorú povinná vôbec neberie do úvahy a odmieta akékoľvek zvýšenie výživného. Podstatná zmena pomerov za uvedené obdobie nastala aj na strane povinnej, hlavne sa zlepšili jej majetkové pomery. Zabezpečila si bezplatné bývanie /neplatí žiadne nájomné/ a to vo forme vecného bremena, kde údajne uhradza niektoré náklady spojené s bývaním. Zakúpila si dve osobné motorové vozidlá V. V. /EČV: O., obsah XXXX cm³ nadobudnuté v X/XXXX a EČV: O. Z. obsahom XXXX cm³ nadobudnuté počas konania v XX/XXXX/, pričom jej tvrdenie, že ide vlastne o autá jej partnera považuje navrhovateľka za účelové a nepravdivé, lebo ju pravidelne vída šoférovať obe motorové vozidlá. V tomto prípade ide samozrejme o nadštandard, keďže takéto silné

motorové vozidlá majú vysokú spotrebu pohonných hmôt /aj 9 litrov na 100 km/ a na bežné používanie na krátke vzdialenosti sú mimoriadne nákladné. K uvedenému navrhovateľka podotýka, že ak je pravdivé tvrdenie povinnej, že s partnerom nemeckej národnosti nevedie spoločnú domácnosť, lebo sa na území SR zdržiava nepravidelne, je otázne načo by mu boli dve motorové vozidlá. Opakované tvrdenia povinnej o jej nestabilnom a závažnom zdravotnom stave, ktorý jej neumožňuje riadne pracovať a mať primeraný príjem, nepovažuje navrhovateľka za preukázané, lebo počas celého konania povinná nepreukázala ani len snahu požiadať o invalidný dôchodok. Z predložených lekárskejších správ vyplýva aj to, že povinná nebrala žiadne lieky a je fajčiarkou. Povinná sa väčšiu časť svojho života živila upratovaním, vždy mala pracovný pomer v niektorej firme s príjmom cca 300,- € mesačne a popri tom upratovala v domácnostiach a chodila upratovať aj do Rakúska. Je vyučená predavačka a preto je navrhovateľka presvedčená, že takúto prácu by mohla pokojne vykonávať aj teraz. Taktiež navrhovateľka popiera tvrdenie matky o tom, že zriadený kozmetický salón v novostavbe partnera v Stupave, nemôže využívať za účelom podnikania preto, lebo jej to neumožňuje jej zdravotný stav. Pravda je taká, že novostavbu sa nepodarilo skolaudovať a preto v nej matka nemôže podnikáť a z rovnakého dôvodu ani nie je zapísaná v katastri nehnuteľností. Navrhovateľka poukazuje i na to, že matka vedie ľahkovážny spôsob života, nikdy nemala záujem o výchovu a výživu svojich dvoch dcér, neplatila výživné ani jej sestre D., ktorá práve z finančných dôvodov zanechala štúdium v 3. ročníku VŠ. Povinná je osobou, ktorá uprednostňuje hlavne svoje osobné potreby a záujmy pred základnými povinnosťami, napr. platiť primerané výživné dieťaťu, ktoré ešte nie je schopné samo sa živiť. K návrhu povinnej, aby si navrhovateľka zvýšila svoj príjem aj brigádnickou prácou, navrhovateľka uvádza, že brigádu realizuje cez letné prázdniny, čo aj súdu uviedla na pojednávaní. Počas prebiehajúceho semestra sa venuje hlavne štúdiu a na brigádnickú prácu nemá dostatok voľného času.

14. Povinná vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uvádza, že po rozvoze manželstva s otcom navrhovateľky bola kvôli nezhodám nútená odísť z rodinného domu (vo výlučnom vlastníctve otca navrhovateľky) len s osobnými vecami (doslova „ L.Á.), nemala úspory, ubytovanie a musela si po rozvoze manželstva zabezpečiť bývanie. Vzťah povinnej s oprávnenou sa teda narušil po rozvoze manželstva s otcom navrhovateľky, keď povinná mala po istú dobu navrhovateľku zverenú do osobnej starostlivosti, avšak neskôr prišlo k rodičovskej dohode medzi rodičmi a oprávnená bola zverená do starostlivosti otca, aj to najmä vzhľadom na skutočnosť, že povinná nevedela zabezpečené vlastné bývanie hradiť a zabezpečovať základné potreby pre seba a deti. Povinná sa snažila postupne kontaktovať s oprávnenou a obnoviť komunikáciu medzi nimi. V máji roku 2018, keď mala navrhovateľka narodeniny, povinná spolu s partnerom navrhovateľke darovali 100 Eur spolu s darčekom a pozvali ju na obed. Súčasne je nutné uviesť, že navrhovateľka prispievala na starostlivosť a výchovu navrhovateľke výživným stanoveným rozsudkom vo výške 80,- Eur mesačne (vzhľadom na výšku príjmu povinnej nevedela a nevie zabezpečiť navrhovateľke výživné vo vyššej výške), a potom podľa svojich schopností a možností, napríklad povinná navrhovateľke prispela na stužkovú. Povinná uvádza, že tvrdenia navrhovateľky čo sa týka jej zdravotného stavu taktiež nie sú pravdivé a vzhľadom na výšku jej príjmu, ktorý je na úrovni minimálnej mzdy, čistý príjem povinnej bol vo výške približne 344,67 Eur a z dôvodu jej dlhodobých zdravotných problémov, pre ktoré si povinná ani nemohla hľadať iné zamestnanie s vyšším príjmom, povinná nemohla a naďalej ani nemôže navrhovateľke plniť vyššie výživné ako plnila, t.j. 80 Eur. Opakovane v tejto súvislosti poukazuje povinná na to, že aj keby netrpela dlhodobými zdravotnými problémami, má stredoškolské vzdelanie bez maturitnej skúšky, bez riadnej praxe v nejakom obore, bez jazykových znalostí, a aj vzhľadom na vek povinnej (48 rokov) nie je zrejmé, aké iné zamestnanie s akou výškou príjmu by mohla povinná vykonávať, a to aj so zohľadnením skutočnosti, že povinná žije v Bratislavskom kraji. Čo sa týka predbežného stanoviska všeobecného lekára zo dňa 22.10.2019 povinná týmto preukazovala možný nárok na invalidný dôchodok, a teda aj dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav v tej dobe. Z logiky veci vyplýva, že ak by povinná netrpela tak závažnými zdravotnými problémami, všeobecný lekár by takú vysokú mieru poklesu pracovnej schopnosti (zdravý človek nemá 40 % mieru poklesu pracovnej schopnosti) nestanovil, avšak o priznaní/nepriznaní nároku na invalidný dôchodok rozhodujú výlučne posudkoví lekári. Navyše, toto predbežné stanovisko všeobecného lekára slúžilo ako odporúčací podklad pre podanie žiadosti o invalidný dôchodok. Povinná v konaní poukazovala a tvrdila, že dlhodobo trpí zdravotnými problémami, pričom súdu predložila rozsiahlu lekársku dokumentáciu, čo však navrhovateľka neustále v konaní spochybňovala a spochybňuje aj naďalej svojimi tvrdeniami v podanom odvolaní. Povinná uvádza, že bola v roku 2017 3 mesiace PN a v roku 2018 bola PN 1 mesiac, pričom zamestnávateľ povinnej jej posielal mzdu aj počas jej pracovnej neschopnosti. Dlhodobé zdravotné problémy povinnej vyústili do náhleho kolapsu povinnej v decembri 2019 a následne k hospitalizácii a k operačnému zákroku,

odobratia obličky začiatkom februára 2020. Súčasne je nutné uviesť, že povinná mala po vykonanom operačnom zákroku dlhú rekonvalescenciu, ktorej dĺžku lekári nevedeli predpokladať, keďže zákrok povinná absolvovala už v čase, keď sa začalo šíriť nebezpečné a nákazlivé ochorenie COVID-19, čo taktiež ovplyvňovalo dĺžku rekonvalescencie povinnej. Keďže lekár povinnej odporučil podať žiadosť o invalidný dôchodok až po tom čo bude jej zdravotný stav stabilizovaný (s ohľadom na nemožnosť určenia rozsahu invalidity), a lekári nevedeli predpokladať ako sa bude zdravotný stav povinnej vyvíjať a kedy bude možné podať žiadosť o invalidný dôchodok, povinná nestihla a objektívne ani nemohla podať žiadosť o invalidný dôchodok v čase pred vydaním rozhodnutia súdu prvej inštancie. Nakoľko sa zdravotný stav povinnej stabilizoval, povinná až ku dňu 10.12.2020 ukončila PN a podala žiadosť o invalidný dôchodok. K tvrdeniu navrhovateľky, že súd dôsledne nevyhodnotil majetkové pomery povinnej, keďže z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva len konštatácia príjmov matky do 08.12.2019 a po 09.12.2019, pričom zásadná zmena majetkových pomerov na strane matky nastala od posledného rozhodnutia súdu, povinná uvádza, že nemá vedomosť o tom, že by na jej strane od posledného rozhodnutia súdu nastala akákoľvek zásadná zmena pomerov. Je pravdou, že povinná ku dňu 09.12.2020 ukončila PN, a následne tak ako uvádzala podala žiadosť o invalidný dôchodok, avšak do dnešného dňa ešte sociálna poisťovňa o nároku povinnej nerozhodla. Čo sa týka nároku na náhradu trov, ktorého sa navrhovateľka domáha, povinná poukazuje, že v zmysle § 55 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku môže súd náhradu trov konania priznať iba v prípade, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Povinná má za to, že navrhovateľka nárok na náhradu trov konania, ktorý si v konaní uplatňuje nepreukázala existenciou takých okolností, pre ktoré by priznanie tohto nároku bolo možné považovať za spravodlivé, napr. sociálne pomery navrhovateľky, hmotná núdza a podobne. Povinná ďalej uvádza, že po tom, čo sa jej zdravotný stav stabilizoval a ukončila PN podala žiadosť o invalidný dôchodok na Sociálnu poisťovňu. Vzhľadom na skutočnosť, že povinná nevie predpokladať rozsah invalidity a taktiež nevie predpokladať aká výška invalidného dôchodku jej bude priznaná, naďalej namieta výšku nároku uplatneného navrhovateľkou.

15. Povinná v ďalších podaniach namieta tvrdenia navrhovateľky o tom, že na jej strane mala nastať podstatná zmena pomerov. Je pravdou, že povinná býva v nehnuteľnosti svojho partnera nemeckej národnosti, pričom na tejto nehnuteľnosti má zapísané vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania, avšak riadne partnerovi uhradza náklady spojené s bývaním vo výške 98,85 Eur mesačne (výšku týchto nákladov povinná v konaní riadne preukazovala listinnými dôkazmi). Vzhľadom na nízky príjem povinnej, ktorý je na úrovni minimálnej mzdy (cca 340,- Eur mesačne) a pretrvávajúce dlhodobé zdravotné problémy, partner od povinnej nevyžaduje úhradu nájomného, avšak povinná musí mesačne vynakladať určité náklady spojené s bývaním a znášať náklady na zachovanie a údržbu nehnuteľnosti v určitom rozsahu, teda povinná má určité povinnosti spojené s užívaním tejto nehnuteľnosti a nie je teda možné vyvodiť záver o tom, že povinná užíva nehnuteľnosť úplne bezodplatne. Povinná si ani nevie predstaviť, ako by si zo svojho príjmu mohla financovať kúpu predmetných motorových vozidiel, navyše povinná by nevedela ďalej financovať náklady spojené s užívaním týchto motorových vozidiel - spotrebu pohonných hmôt, prípadne servisné opravy, avšak je nutné zdôrazniť, že ide o viac ako XX- ročné motorové vozidlá. Nie je teda pravdivé tvrdenie navrhovateľky, ktorými uvádza, že predmetné motorové vozidlá si zakúpila povinná. Navrhovateľka sa snaží navodiť dojem o vyššej životnej úrovni povinnej, ktorú jej má zabezpečovať jej partner nemeckej národnosti, pričom tieto tvrdenia povinná namieta, nakoľko s partnerom nežije ani v spoločnej domácnosti. Nie je pravdivé ani tvrdenie navrhovateľky, že by si povinná zarábala výkonom upratovacích prác mimo svoj pracovný pomer. Uvádza aj, že s terajším zdravotným stavom by povinná ani nemohla vykonávať prácu predavačky na plný úväzok. K tvrdeniam navrhovateľky, ktorými popiera tvrdenie povinnej o tom, že zriadený kozmetický salón v novostavbe partnera v Stupave nemôže využívať za účelom podnikania preto, lebo jej to neumožňuje jej zdravotný stav uvádza, že súčasný zdravotný stav povinnej neumožňuje vykonávať vlastnú podnikateľskú činnosť, tak ako plánovala. Povinná v čase zriaďovania salónu, kde chcela vykonávať pedikúru a s tým spojené služby, nepredpokladala, že podstúpi vážny lekársky zákrok - odobratie obličky.

16. Povinná ďalším podaním informovala odvolací súd, že obdržala rozhodnutie, resp. oznámenie zo Sociálnej poisťovne nazvané „Oznámenie o výplate dôchodku na účet“ zo dňa 04.06.2021, spolu s Odborným posudkom o invalidite. Predmetom tohto oznámenia je skutočnosť, že povinnej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 155,70 Eur, ktorý bude Sociálna poisťovňa povinnej poukazovať mesačne od 20.07.2021, vždy 20. dňa v kalendárnom mesiaci. Súčasne Sociálna poisťovňa vyplatila povinnej dôchodok za obdobie od 07.12.2020 do 19.07.2021 v sume 1.153,85 Eur. Z odborného posudku o invalidite vyplýva, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť povinnej bola posudkovým

lekárom stanovená na výšku 35 % pre vyoperovanie D. L. P. a následne zvýšená o 10 % pre ostatné ochorenia povinnej, a teda celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť povinnej bola posudkovým lekárom stanovená na 45 %, pričom dátum vzniku invalidity povinnej bol lekárom stanovený ku dňu 07.12.2020 (teda ku dňu podania žiadosti, po ukončení PN-ky povinnej). Povinná poukazuje na to, že v tomto odbornom posúdení lekár konštatuje, že na miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť sa podieľa aj stav po vyoperovaní O. pre R. D. (v roku 2001) a následnú V. (ďalšia operácia maternice v roku 2017). Z odborného posudku o invalidite súčasne vyplýva, že navrhované pracovné zaradenie povinnej je obmedzené, pričom pre obmedzenie schopností môže povinná vykonávať len prácu bez chladu a vlhka a bez zdvíhania a nosenia ťažkých predmetov s možnosťou diétného stravovania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má povinná za to, že odborný posudok o invalidite je relevantným dôkazom preukazujúci zdravotný stav povinnej a potvrdzuje tvrdenia povinnej o tom, že trpí dlhodobými zdravotnými problémami, pričom z predmetného znaleckého posúdenia vyplýva, že tieto dlhodobé zdravotné problémy povinnej pretrvávajú už od roku 2001 (teda ešte pred podaním návrhu navrhovateľky o zvýšenie výživného - 18.12.2018), následkom čoho bolo, že posudkový lekár stanovil celkovú mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť povinnej vo výške 45 %. Z uvedeného teda vyplýva, že tvrdenia povinnej o jej dlhodobých zdravotných problémoch nemôžu byť súdom vyhodnotené ako účelové (v snahe vyhnúť sa plateniu vyššieho výživného), ale tieto tvrdenia povinnej o jej dlhodobých zdravotných problémoch mali byť súdom prvej inštancie v konaní zohľadnené pri posudzovaní nároku navrhovateľky na zvýšenie výživného vzhľadom na zdravotný stav povinnej a jej schopnosti a možnosti (pri uplatnení sa na trhu práce s uvedenými zdravotnými ťažkosťami). Povinná má za to, že je preukázané aj odborným posudkom, že už v období od 18.12.2018 (t.j. v čase podania návrhu navrhovateľky) do doby 08.12.2019 (pred začatím PN-ky povinnej) nebolo možné zo strany povinnej pre dlhodobé zdravotné problémy dosahovať takú výšku príjmu, ktorá by umožňovala povinnej platiť navrhovateľke výživné vo výške 150,- Eur, ktoré bolo v uvedenom období navrhovateľke súdom prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného rozsudku priznané. Povinná súčasne uvádza, že počas výrazného zhoršenia zdravotného stavu v decembri 2019 a následne po vykonanom operačnom zákroku (odobratí obličky), t.j. po 10.02.2020 nastala zmena pomerov na strane povinnej spočívajúca v zmene mesačných nákladov povinnej, a to najmä v dôsledku špeciálnej obličkovej diéty a zvýšených nákladov súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou (lieky, výživové doplnky, zdravotnícky materiál). Mesačné náklady na stravu sa zvýšili z pôvodných 100,- Eur na výšku 180,- Eur, mesačné náklady na zdravotnú starostlivosť povinnej sa zvýšili z pôvodných 30,- Eur na výšku 120,- Eur, nakoľko povinná po vykonanom operačnom zákroku (odobratí obličky) z dôvodu zníženia imunity musí užívať lieky a ďalšie výživové doplnky na ochranu a podporu svojho zdravia a podporu imunity. Celková výška zmenených nevyhnutných mesačných nákladov povinnej teda predstavuje sumu vo výške 443,85 Eur. Povinná predložila aj aktuálne potvrdenie o jej príjme, pričom priemerný čistý mesačný príjem povinnej predstavuje za rok 2021 sumu vo výške 406,10 Eur (zvýšenie príjmu povinnej je ovplyvnené v dôsledku každoročného zvyšovania výšky minimálnej mzdy na území SR). Ďalej povinná uvádza, že zmena pomerov na jej strane nastala aj v dôsledku rozhodnutia, resp. oznámenia zo Sociálnej poisťovne a Odborného posudku o invalidite o tom, že jej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 155,70 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že povinná po ukončení pracovnej neschopnosti, t.j. od 10.12.2020 nastúpila do zamestnania a súčasne sa priznaním invalidného dôchodku zo Sociálnej poisťovne, t.j. odo dňa 07.12.2020 sa zmenila výška jej príjmu. Celkový mesačný príjem povinnej skladajúci sa s minimálnej mzdy a invalidného dôchodku teda predstavuje sumu vo výške približne 561,80 Eur. Vzhľadom na uvedené povinná žiada odvolací súd, aby pri svojom rozhodovaní zohľadnil všetky uvedené skutočnosti, a to jednak, že hoci došlo k zvýšeniu príjmov na strane povinnej o priznaný invalidný dôchodok vo výške 155,70 Eur, súčasne však došlo aj k zvýšeniu nevyhnutných mesačných nákladov povinnej. Povinná týmto žiada odvolací súd, aby navrhovateľke priznal zvýšenie výživného počnúc dňom 07.12.2020, a to sumou 110,- Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávnenej.

17. Ku vyjadreniam povinnej navrhovateľka uviedla, že povinnej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok od 07.12.2020 v dôsledku 45 % miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V priebehu celého konania od 18.12.2018 do nadobudnutia čiastočného invalidného dôchodku povinná nesúhlasila so žiadnym zvýšením výživného a to pre údajný nestabilný zdravotný stav, ktorý podľa odborného posudku o invalidite z 19.04.2021 sa však zhoršil až po operácii obličky /35 % mieru poklesu/ a dovtedy jej bolo priznané zníženie len o 10 %. Z uvedeného vyplýva, že zníženie schopnosti pracovať do operácie obličky bolo minimálne a povinná mohla riadne pracovať na plný úväzok. K zvýšeným výdavkom povinnej navrhovateľka uvádza, že sú nadhodnotené a ide len o tvrdenia povinnej bez bližšej špecifikácie a akýchkoľvek dokladov.

18. Povinná k vyjadreniu navrhovateľky uviedla, že povinná nesúhlasila so zvýšením výživného z dôvodu, že jej príjem nepostačoval a nezodpovedal nároku navrhovateľky, ktorého sa domáha v tomto konaní, a to najmä z dôvodu, že povinná si vzhľadom na svoj nestabilný zdravotný stav nevedela zabezpečiť iné zamestnanie s vyšším príjmom a súčasne aj s prihliadnutím na schopnosti a možnosti povinnej, teda pre tieto skutočnosti skutkový stav neodôvodňoval uplatnenie princípu potenciality príjmu tak ako konštatoval súd prvej inštancie. Súčasne poukazuje na to, že dlhodobé zdravotné problémy povinnej súvisiace aj s obličkami vyústili do operačného zákroku - P. P., čo potvrdzuje odborný posudok o invalidite. Povinná tvrdenia navrhovateľky o tom, že do doby vykonania operačného zákroku povinnej mala miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť zodpovedať len o 10 %, v celom rozsahu namieťa. Je preukázané, že posudok o invalidite potvrdzuje skutočnosti o tom, že povinná dlhodobo trpela vážnymi zdravotnými problémami, ktoré následne vyústili do vážneho operačného zákroku. Povinná má za to, že dôkladne objasnila dôvod zvýšenia jej výdavkov, ktorý nastal práve v súvislosti s vykonaným operačným zákrokom. Povinná má za to, že síce sa rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku čiastočne zvýšil príjem povinnej o sumu vo výške 155,70 Eur mesačne, na druhej strane sa povinnej, v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu po vykonanom operačnom zákroku, preukázateľne podstatne zvýšili nevyhnutné mesačné náklady, a teda naďalej nie je v schopnostiach a možnostiach povinnej, aby navrhovateľke prispievala na výživné vo výške 200,- Eur mesačne.

19. Navrhovateľka podaním zo dňa 22.04.2022 doplnila, že povinnej bola v rámci vyporiadania BSM dňa 12.01.2022 vyplatená suma 7.000,- eur od otca oprávnenej a žiada uvedenú skutočnosť zohľadniť pri rozhodnutí odvolacieho súdu.

20. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), na prejednanie veci nariadil pojednávanie, nakoľko považoval za potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie. Odvolací súd dospel k záveru v prejednávanej veci, že aj s ohľadom na nové skutočnosti, ktoré sa udiali od rozhodnutia súdu prvej inštancie a aj s ohľadom na dôvodnosť argumentov navrhovateľky v odvolaní, bolo dôvodné pristúpiť k určitej zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to i napriek tomu, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a riadne ustálil ku svojmu rozhodnutiu skutočný stav veci. Súd prvej inštancie však podľa odvolacieho súdu určil zvýšenie výživného v rozsahu nezodpovedajúcom vykonanému dokazovaniu. Odvolanie povinnej odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

21. Na pojednávaní bolo zistené, že oprávnená z výživného dňom 31.05.2022 ukončila štúdium na vysokej škole a v ďalšom štúdiu nepokračuje. Odvolací súd preto zohľadnil danú skutočnosť a určil, že vyživovacia povinnosť povinnej z výživného trvala do 31.05.2022, nakoľko ukončením štúdia na vysokej škole oprávnená nadobudla schopnosť sama sa živiť. Povinná doložila do spisu potvrdenie o absolvovaní bakalárskeho štúdia zo dňa 23.09.2022, v ktorom je uvedené, že oprávnená absolvovala vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa v externej forme štúdia. Oprávnená dané namietala, s tým, že jej forma štúdia bola denná a poukázala na ňou predkladané potvrdenia o návšteve školy, z ktorých vyplýva denná forma štúdia. Odvolací súd zistil, že v spise sa nachádza na č.l. 74 potvrdenie o návšteve vysokej školy oprávnenou a to formou denného štúdia a taktiež na č.l. 406 z potvrdenia vyplýva, že je študentkou 3. ročníka dennej formy štúdia. Odvolací súd nemal dôvod neveriť oprávnenej, že forma jej štúdia bola denná, keď takáto forma vyplýva z dvoch predložených potvrdení.

22. Odvolací súd po oboznámení sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie a spisovým materiálom uvádza, že súd prvej inštancie sa vecou riadne zaoberal, vykonal potrebné dokazovanie a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Námetka povinnej, že odôvodnenie súdu prvej inštancie nespĺňa náležitosti ust. § 220 CSP je plne nedôvodná. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení zaoberal všetkými podstatnými argumentami ako povinnej, tak aj navrhovateľky, riadne zdôvodnil akými úvahami sa riadil pri rozhodnutí, ako vec právne posúdil. Uviedol jasne a zrozumiteľne ako posúdil zmenu pomerov, ako posúdil pomery povinnej, jej možnosti a schopnosti, zároveň uviedol, z akých dôvodov považoval náklady uvádzané navrhovateľkou za dôvodné. Riadne odôvodnil, prečo vychádzal z potenciality príjmu povinnej. Odvolací súd dopĺňa, že rozhodnutie nemožno považovať za riadne neodôvodnené len z toho dôvodu, že súd prvej inštancie nevyhodnotil dôkazy a argumenty povinnej tak, ako povinná žiadala. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie pokiaľ ide o zdôvodnenie, ako posúdil pomery povinnej, odvolací súd súhlasí s tým, že v období od podania návrhu na súd do nástupu povinnej na

PN, boli u povinnej možnosti a schopnosti mať vyšší príjem ako minimálnu mzdu. Rovnako odvolací súd poukazuje na to, že povinná sa dlhodobo nesnažila zvýšiť si príjem, hoci z lekárskeho posudku, ktorý je súčasťou rozhodnutia o priznaní jej invalidity, vyplýva, že jej predchádzajúce zdravotné problémy, jej spôsobili pokles výkonu práce o 10 %. Taktiež nie je bez významu, že povinná byva bezodplatne v rodinnom dome, investovala peniaze do kozmetického salónu, hoci tento nie je ani v jej vlastníctve, tento ani nevyužíva, avšak platí naň splátky pôžičky. Pritom jej prvoradá povinnosť je vyživovať dieťa, ktoré nie je schopné sa samo živiť. Taktiež nemožno nebrať do úvahy pri skúmaní pomerov povinnej, ako k tomu prihladol aj súd prvej inštancie, že povinná je vlastníkom dvoch motorových vozidiel, síce staršej výroby, avšak vozidiel nadštandardných. Argumentácia povinnej, že tieto jej zakúpil partner nie je dôvodná, povinná ich využíva, je evidovaná ako ich vlastníka, teda ide o jej majetok. Povinná má síce stredoškolské vzdelanie bez maturity, vykonávala pred tým upratovacie práce, toho času ľahšie administratívne práce, vyštudovaná je za predavačku, jej zdravotný stav pred nástupom na dlhobnejšiu PN, a ani posudkom určená miera poklesu jej pracovnej činnosti 45%, nie sú dôvodom k tomu, aby nebolo v jej možnostiach a schopnostiach vykonávať zárobkovú činnosť. Z posudku vyplýva, že je odporúčané pracovné zaradenie na pôvodnom pracovisku, na trhu práce áno s obmedzením. Obmedzenie schopnosti spočíva vo vykonávaní práce len v prostredí bez chladu a vlhka. Môže vykonávať prácu bez dvíhania a nosenia ťažkých predmetov s možnosťou diétného stravovania. Náklady, ktoré uvádza navrhovateľka v návrhu v sume 506,- eur, nemožno, ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie, považovať za neoprávnené. Ide o dospelú mladú ženu, študujúcu, kde sa medzi oprávnené náklady neradí len strava a ubytovanie, ale určite aj náklady súvisiace so školou, aj s rozvojom jej osobnosti po stránke kultúrnej. Samozrejme, že oprávnené náklady dieťaťa sa odvíjajú aj od životnej úrovne jej rodičov, avšak náklady uvádzané navrhovateľkou nie sú vôbec pri zohľadnení cien tovarov a služieb nadhodnotené, neprimerané, ide o náklady na jej nevyhnutné potreby v miere primeranej aj k úrovni života jej rodičov. Ani príjem otca navrhovateľky nie je nadštandardný, taký, že by sa dalo konštatovať, že má vysokú životnú úroveň. Otec si dlhodobo riadne plní vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke a nie je dôvodné, aby bol otec ten, ktorý by mal hradiť väčšinu oprávnených nákladov navrhovateľky, ako tomu je pri doteraz určenej sume výživného matke vo výške 80,- eur mesačne. Nie je bez významu ani to, že napriek zdravotnému stavu povinnej, táto je fajčiarka, aj keby za deň vyfajčila 5 cigariet ako tvrdí, mesačne to činí cca. 30,- eur. Matka uvádza, že nemá príjem na to aby hradila navrhovateľke vyššie výživné, avšak má na to, že hradí splátku pôžičky na zariadenie kozmetického salónu, ktorý nijako nevyužíva v sume 90,- eur mesačne, k tomu má výdavok na cigarety, čo spolu je suma cca 120,- eur mesačne, využíva dve motorové vozidlá. Ide všetko o výdavky, ktoré nebolo a nie je nevyhnutné vynaložiť. Už len tieto prostriedky môže matka v prvom rade vynakladať na plnenie si svojej zákonnej vyživovacej povinnosti. Nie je dôvodný ani argument povinnej, že navrhovateľka je schopná si privyrobiť popri štúdiu brigádnickou prácou. Navrhovateľka sa riadne pripravuje dennou formou štúdia na vysokej škole na svoje budúce povolanie a nie je jej povinnosťou popri štúdiu vykonávať brigádnickú prácu. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie aj správne zohľadnil, že je potrebné určiť zvýšenie výživného zvlášť za dobu od podania návrhu na súd do práceneschopnosti povinnej, potom za dobu práceneschopnosti povinnej a vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá nastala v odvolacom konaní, aj za dobu po ukončení práceneschopnosti a priznaní invalidného dôchodku. Za obdobie od podania návrhu na súd do práceneschopnosti povinnej, t.j. od 18.12.2018 do 08.12.2019 bolo podľa odvolacieho súdu dôvodné vyhovieť návrhu navrhovateľky a zvýšiť výživné na 200,- eur mesačne, ktoré zvýšenie vyplýva z oprávnených nákladov na navrhovateľku a možností a schopností povinnej, a jej životnej úrovne, kde odvolací súd opätovne poukazuje aj na vyššie uvedené výdavky povinnej, ktoré nie je nevyhnutné vynakladať a na to, že v čase do práceneschopnosti navrhovateľky, bol z dôvodu jej predchádzajúcich ochorení pokles výkonu práce 10 %, nebol jej priznaný invalidný dôchodok, o tento v tom čase, napriek tomu, že tvrdí, že dlhodobo má zdravotný stav taký, ktorý jej neumožňuje riadne pracovať, ani nežiadala. Vzhľadom na jej dosiahnuté vzdelanie, odbor predavač, či výkon práce ako upratovačka, či ako administratívna pomocná sila, bolo v možnostiach navrhovateľky mať aj vyšší príjem ako minimálnu mzdu. Odvolací súd za obdobie práceneschopnosti navrhovateľky to je od 09.12.2019 do 06.12.2020 uznal za dôvodné výživné určiť v pôvodnej výške a to 80,- eur mesačne, nakoľko stav práceneschopnosti objektívne znamenal nemožnosť výkonu práce a dôvodnosť poberania nemocenskej dávky, avšak bolo nevyhnutné zohľadniť, že tu bola zmena pomerov na strane oprávnenej, nárast jej nákladov a suma 80,- eur mesačne predstavuje 1/3 sumy životného minima na plnoletú osobu určenú zákonom, teda nebolo dôvodné na túto dobu pôvodné výživné znižovať. Odvolací súd za dobu od priznania invalidného dôchodku, t.j. od 07.12.2020, do 31.05.2022, teda do ukončenia štúdia oprávnenej, má za dôvodné výživné zvýšiť a určiť ho v sume 170,- eur mesačne, kde zohľadnil odvolací súd, že došlo ku poklesu schopnosti výkonu práce u povinnej v rozsahu 45 %, a to najmä s ohľadom na vyoperovanie obličky. Odvolací súd teda prihladol k tomu, že schopnosti a možnosti výkonu

práce u povinnej poklesli, oproti stavu pred práceneschopnosťou. Odvolací súd však musel zohľadniť to, že povinná naďalej vykonáva administratívnu prácu ako pred práceneschopnosťou, z ktorej má mzdu 406,10 Eur a poberá aj invalidný dôchodok mesačne v sume 155,70 eur. Aj pri zohľadnení, že je u povinnej nárast výdavkov súvisiacich so zdravotným stavom, je v možnostiach povinnej hradiť výživné v sume 170,- eur mesačne.

23. Z dôvodu zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď došlo k určeniu vyššieho zvýšenia výživného oproti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, a nakoľko sa ohraničila doba, za ktorú trvala vyživovacia povinnosť povinnej z výživného, ktorá trvala do 31.05.2022, odvolací súd musel zmeniť aj výrok o zročnom výživnom. Odvolací súd vypočítal celkovú sumu, ktorú mala povinná uhradiť na výživnom do 31.05.2022 na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie. Išlo o sumu 3.180,96 eur. Povinná uhradila oprávnenej od vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie celkom sumu 2.940,- eur, ako vyplýva z jej podania doručeného odvolaciemu súdu na pojednávaní 30.11.2022, teda, že uhradila od januára 2021 do septembra 2021 sumu 180,- eur mesačne a od októbra 2021 do septembra 2022 sumu 110,- eur mesačne. Povinná teda ešte na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie neuhradila oprávnenej sumu 240,96 eur. Za obdobie od 18.12.2018 do 08.12.2019 zvýšil odvolací súd výživné oproti zvýšeniu súdom prvej inštancie o 50,- eur, a za obdobie od 07.12.2020 do 31.05.2022 došlo k zvýšeniu o 90,- eur. Suma, o ktorú zvýšil odvolací súd výživné, činí celkom 2.187,96 eur. K tejto sume odvolací súd pripočítal dlžnú sumu 240,96 eur. Zročné výživné teda činí celom sumu 2.428,92 eur. Odvolací súd určil, že povinná má zaplatiť zročné výživné v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, a to aj s ohľadom na to, že pri vypořádání BSM dňa 13.01.2022 obdržala sumu 7.000,- eur.

24. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

25. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a prvoinštančného konania. Oprávnená z výživného žiadala priznať jej trovy konania, avšak tento svoj návrh neodôvodnila žiadnou okolnosťou prípadu, pre ktorú by bolo spravodlivé priznať jej trovy konania. Len úspech v konaní, nie je takouto okolnosťou. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, nevzhladol žiadne také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali použitie ust. § 55 CMP.

26. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred dovolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).